

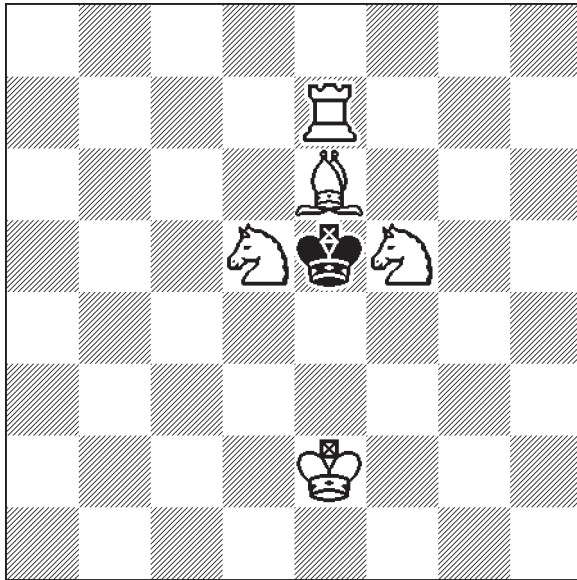

SUOMEN TEHTÄVÄNIEKAT

N:o 6 / 2003 16.12.2003 57. vuosikerta

Proceedings of the Finnish Chess Problem Society

Laatija?
Lähde?

5#

5+1

mK:n mattiruutu d5

Sisällysluettelo

Pääkirjoitus	171
Vanha arvoitus ratkaistu	172
ST subscriptions abroad	173
Pikaratkaisemisen SM ja vuosikokous 2004	174
Moskovan laadintakilpailuista	174
Tuomio: a#n 2000-2001	176
Tuomio: satushakkitehtävät 2001	181
Syyspäivät 2003	186
Ensipainokset	187
Paha Pähkinä 13	196
Ratkaisupisteet	197
Tehtävällat	197
Ratkaisijoille	197
Valikoituja apumatteja	198
Laadintakilpailuja	200
Pieni on kaunista	201
Nelinurkkaprojekti	206
Joulukilpailu	211
Summary	212

Muistilista

- ⌘ ST 1/2004 aineisto viimeistään pe 24.1.2003 päätoimittajalle.
- ⌘ Tämän numeron ensipainosten ratkaisut noin seitsemän viikon kuluessa lehden päiväyksestä, ellei ensipainospalstalla toisin ilmoiteta.
- ⌘ Suomen tehtäväniekat ry:n vuosikokous 21.2.2004 Helsingin Shakkikodissa klo 18.00, katso sivu 174.
- ⌘ Pikaratkaisemisen SM-kilpailu 21.2.2004 klo 13.00, katso sivu 174.
- ⌘ Muistakaa jälleen tilata ulkomaiset (tehtävä)shakkilehdet taloudenhoitaja Kauko Virtasen kautta, osoite alla!
- ⌘ Suomi-Sveitsi -ottelun laadinta-aika päättyy 30.4.2004, katso ST 3/2003, s. 92-93.

Kansitehtävän ratkaisu on sivulla 172./ *The solution to the cover problem is on p. 172*

SUOMEN TEHTÄVÄNIEKAT

Julkaisija / Publisher:

Suomen tehtäväniekat ry.
<http://www.sci.fi/~stniekat/st/index.htm>
e-mail: stniekat@sci.fi

Puheenjohtaja / Chairman:

Jorma Paavilainen, Eetinkuja 3 N 56, 02360 Espoo. Puh./Tel. 09-855 7383,
e-mail: jomapa@kolumbus.fi

Sihteeri / Secretary:

Kari Karhunen, Rukotie 7 B, 00760 Helsinki

Taloudenhoitaja / Treasurer:

Kauko Virtanen, Välimäenkuja 3 D 20, 33430 Vuorentausta. Puh./Tel. 03-3483447

Pirkanmaan shakkitehtäväkerho: Jan Hannelius, Lukonrinne 32, 36200 Kangasala

Satakunnan osasto: Veikko Valo, PL 153, 28101 Pori

Turun osasto: Hannu Sokka, Kastuntie 47 B 20, 20300 Turku

Vaasan osasto: Seppo Praski, Varisselänkatu 16 A 2, 65200 Vaasa

Lahden Tehtäväshakki: Hannu Joentaus-ta, Kunniatie 56, 15560 Nastola

Päätoimittaja ja toimituksen osoite / Editor in chief:

Jorma Paavilainen, Eetinkuja 3 N 56, 02360 Espoo. Puh./Tel. 09-855 7383,
e-mail: jomapa@kolumbus.fi

Muu toimituskunta / Editorial staff: Mikael Grönroos, Hannu Harkola, Joose Norri, Henry Tanner, Jukka Tuovinen

Taitto / Layout: Jorma Paavilainen

Painopaikka / Printed in: Pikapaino Paatelainen, Helsinki 2003

Pankkitilit / Bank accounts:

Nordea Ylöjärvi 144330-41886
Sampo 800020-4659651

Jäsenmaksu 2003: 20 e

Vuositilaus ei-jäsenille 2003: 23 e

Subscription fee abroad 2003: 23 e
Irtonumerohinta / Single issues: 5 e

Osoitteenmuutokset sihteerille! /
Changes of address to the secretary!

Katsaus

Vuoden päättyessä on jälleen syytä vilkaista taustapeiliin ja miettiä, mitä vuodesta 2003 jää käteen.

Kansainvälisellä laadintarintamalla käynnistyi ottelu Suomi-Sveitsi ja 7. WCCT-kilpailun laadinta-aika päättyi. Jälkimmäisessä kilpailussa suomalaisten laadinta-into vaihteli eri tehtäväryhmissä, kokonaispanos oli tyydyttävä. Sveitsi-ottelun laadinta-aika päättyi huhtikuussa 2004, joten sen suhteen ovat etsikkoajat käsillä.

Moskovan tehtäväkongressissa suomalaisten laadintapanoksesta ei voi puhua, laadintakilpailuihin ei osallistuttu. Osaltaan tämä toki johtui suomalaisryhmän pienuudesta, vain neljä tehtäväniekkaa.

Laadinnassa on onneksi muissa yhte-yksissä oltu aktiivisia, kuten on näkynyt sekä tässä että aikaisemmissa ST:n tämänvuotisissa numeroissa julkaistuissa tuomioissa. Iloinen yllätys oli kesäkilpailun 2003 runsas osanotto.

Ratkaisemisessa piskuinen Suomi onnistui taas Moskovan tehtäväkongressissa, jossa saavutettiin joukkuepronssi, hieno saavutus kovassa kilpailussa. Hyviä tuloksia on saavutettu myös henkilökohtaisissa kilpailuissa.

ST:n perinteisille kevät- ja syyspäiville on kokoonnuttu muuten tuttuun tyyliin, paitsi että syyspäivien paikaksi valittiin Pirkankaa pitkän Nuuskion tapaamisten ketjun jälkeen. Vaihtelu virkisti, samoin onnistuneet järjestelyt. Lyhyt tapahtumakertomus syyspäivistä on sisäsivuilla.

Kuluneen vuoden aikana on kaikessa hiljaisuudessa edistetty kirjaprojekteja, joista yksi on juuri saatu päätökseen. Aivan vuoden päätteeksi valmistui uusi kotimainen tehtäväkirja, Kauko Virtasen teos *Musta ratsupyörä*. Teoksen runkona ovat Kaukon toimittamat shakkipalstat Suomen Kuvalehdessä vuosilta 1976-1979. Nämä suosittu palstat ovat kestäneet ajan hammasta erittäin hyvin. Kirja esitellään tarkemmin ST:n seuraavassa numerossa, mutta aikaisemminkin voi saada lisätietoja kirjoittajalta ja ST:n toimihenkilöiltä.

Muut kirjaprojektit etenevät vaihtelevilla nopeuksilla, mutta hiljaa hyvä tulee!

Yhdistyksen vuosikokous 2004 pidetään helmikuussa, tarkempi kutsu on tässä lehdessä. Sääntöjen mukaan vuosikokouksessa ST päättää johtokunnastaan ja hallinnostaan. Jäsenillä on kokouksessa mainio mahdollisuus vaikuttaa toimintaan, esittää uusia linjauksia ja ideoita. Tervetuloa sekä kokoukseen että sitä edeltävään ratkaisukilpailuun!

Seuraavassa numerossa on tavanomaisten osastojen ohella ainakin Eero Bonsdorffin 80-vuotisjuhlakilpailun tuomio, ja paljon muutakin mielenkiintoista.

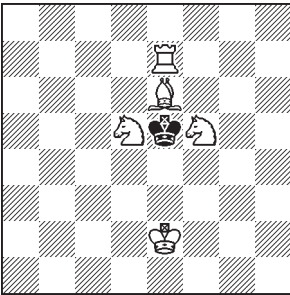
Kaikille lukijoille hyvää joulua ja menestyksikästä vuotta 2004!

Jorma Paavilainen

Vanha arvoitus ratkaistu

Eero Saarenheimo kirjoittaa mielenkiintoisessa ja monipuolisessa kirjassaan *Ruutulaudan lumoissa* sivulla 20 kuvion A asemasta, joka on julkaistu Topeliuksen *Eos*-nimisessä lastenlehdessä 7/1863. Asema on osa kuva-arvoitusta, jossa kuvion tarkoituksena on vain viitata shakkipeliin. Ratkaisua ei ole annettu, kuten ei mahdollista vaatimustakaan, ja itse asiassa e7:ssä olevan nappulan väri viittaisi enemmän mustaan kuin valkoiseen.

A) Laattija, lähde?

5# mK:n mattiruutu d5 5+1

Saarenheimo toteaa, että jos e7:ssä on valkea torni, kyseessä on viiden siirron matti, jonka ratkaisu on dualistinen: 1.Te8 Ke4 2.Ta8 (Tb8 jne.) Ke5 3. Ta6 Ke4 4. Ta3 Ke5 5.Te3# Alybadix löytää tehtävään seitsemän alkusiirtoa - Kd/e/f1, Kd/f2, Te8 ja Rb6 - joista sattumalta 1. Kd2 ja 1. Kf2 johtavat duaalittomiin jatkoihin. Näin ollen on perusteltu Saarenheimon toteamus: "Diagrammi ei ansaitse tehtävänä sen enempää huomiota, mutta se on eräässä mielessä kuitenkin shakkihistoriallinen todistuskappale."

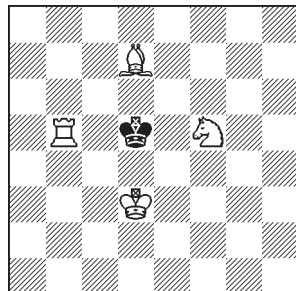
Minulla ei ole tietoa Topeliuksen mahdollisesta shakinharrastuksesta, mutta pidin - Saarenheimon kirjaa lukiessani - epätodennäköisenä (vaikka toki mahdollisena) että hän olisi piirittänyt nappulat juuri noihin ruutuihin sattumalta. Todennäköisemmin hänellä on ollut jokin shakkikirja tai -lehti, josta ristin muotoinen tehtävä on kiinnittänyt hänen (tai hänen avustajan-

sa) huomion. Jo *Ruutulaudan lumoissa* -teoksen ilmestyttyä 1999 tulini ajatelleeksi mahdollisuutta, että kyseessä olisi ns. lisäehtotehtävä. Ne olivat nimittäin hyvin suosittuja 1800-luvulla. Tyypillisiä tehtävien lisäehtoja olivat: matti siirtämättä tiettyä nappulaa; matti etukäteen nimetyllä nappulalla; matti lyömättä mustan nappuloita - ja myös: matti tietyltä ruudulta. 1800-luvun loppupuolella näihin satuehtoihin alettiin suhtautua torjuvasti ja ne jäivät pois muodista. Lisäehtotehtävät olivat myös - kuten saatoin todeta tätä pikku tarinaa kirjoittaessani - usein sekä erittäin kunnianhimoisia että pahasti sivuratkaitavia.

Käydessäni läpi Antero Leitzingerin minulle lähettämiä kopioita vanhojen sanomalehtien shakkipalstoista kohtasin uudestaan Topeliuksen palstan. Päätin tarkistaa tehtävän Alybadixilla niin, että asemassa olisi lisäehtona matti tietyltä ruudulta. (Alybadixin lukuisiin hienoihin ominaisuuksiin kuuluu myös ratkaisun hakeminen mattiruudun mukaan.) Matti ruudulta e5 ei poista edellä mainituista sivuratkaisuista kuin 1.Rb6:n, joten kokeilin mattiruutua d5. Ja - mirabile visu - Alybadix toteaa, että tehtävässä on vain yksi duaaliton ratkaisu ja että se päättyy kuvion B komeaan mattiin, uuteen ristiin.

Ratkaisu kuuluu: 1.Te8! Ke4 2.Ld7 Kxd5 3.Kd3 Kc5 4.Tb8 Kd5 5.Tb5# Duaaliton ratkaisu ja kaunis mattikuva vähentävät sattuman todennäköisyyttä.

B) mattikuva

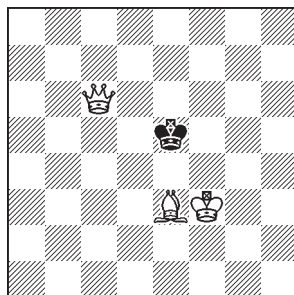
Leitzinger löysi tehtävän myös *Åbo Underrättelser* -lehden humoristisesta kertomuksesta "Genus 'Scacchi Lusor'" 19.3.1863. Saksasta ruotsinnetun kertomuksen lopussa on kuvion A asema, jossa e7:ssä on selkeästi valkea torni. Vaatimuksena on viiden siirron matti - ilman lisäehtoja. Kommentoimaton ratkaisu annettiin *ÅU*:ssa 21.3.1863; siinä valkean 2. siirto on Tg8 ja mattisiirto 5. Te3#. Mahdollisesti *Eos* sai siis kuvion *ÅU*:sta. (Vielä pitää selvittää, ilmestyi *Eos* 7/1863 ennen maaliskuun puoltaväliä.)

Kertomus on siis ilmestynyt Saksassa (tai ainakin saksankielisessä julkaisussa) ennen maaliskuun puoltaväliä 1863. Mutta monta kysymystä on vielä selvittämättä. Missä kertomus ilmestyi ensimmäisen kerran? Kuka sen kirjoitti? Oliko kertomuksen kirjoittaja myös tehtävän laatija? Tiesikö laatija mKd5-ratkaisusta? Ehkäpä joku ulkomainen lukijamme tietää vastauksen. (En muuten pitäisi mahdottomana, että tehtävä olisi aikansa parhaan laatijan, Auguste d'Orvillen (1804-1864) käsialaa; hän laati runsaasti lisäehtotehtäviä.)

Lopuksi esitän vielä vertailukohdaksi lisäehtotehtävän, jonka on laatinut József Szén (tai ainakin hänen sukunimikaimansa – lähteissäni ei ole mainittu etunimeä). Unkarilainen Szén (1805-1857) kuului

1840-luvulla pelishakin huippuihin mutta laati myös jonkin verran tehtäviä. Tehtävä esiintyy jälkipainoksena sekä Aaron Alexandren (1766-1850) kokoelmassa *Praktische Sammlung bester und höchst interessanter Schachspiel-Probleme* (1846; teos ilmestyi samaan aikaan kolmessa maassa kolmella eri kielellä ja se sisältää yli 2000 tehtävää) sivulla 225 että Max Langen tehtäväkäsikirjassa *Handbuch der Schachaufgaben* (1862) sivulla 404.

C) József Szén Palamede 1837

6# 3+1
mK:n mattiruutu d5
vK ei liiku

Tehtävän ratkaisu kuuluu: 1.Lc5! Kf5
2.Le7 Ke5 3.Dc4 Kf5 4.Dg8 Ke5 5.Dg4 Kd5
6.De4# Jos vK saisi siirtyä, tehtävässä olisi
duaali: 4.Dg4+ Ke5 5.Ke3 Kd5 6.De4#

ST subscriptions abroad

You may pay for your subscription in various ways, for example:

1. International Money order or Postal order.
2. International or Personal Cheque. Please, add 10 euros for bank fees!
3. To our bank account:
BIC-code: PSPBFIHH
IBAN-code: FI4680002004659651
4. Cash (EUR, USD, GBP, CHF, ...) in a **registered and/or insured** letter.

In addition to the alternatives mentioned, you may pay to Finnish participants during PCCC meetings, arrange exchange for problem chess magazines etc.

The ST subscription fee abroad is mentioned on the 2nd page of every ST issue. For 2004, the subscription fee abroad is 23 Euros.

For details, please contact either the editor in chief or ST Treasurer: Kauko Virtanen, Välimäenkuja 3 D 20, 33430 Vuorentausta. Tel. + 358-(0)3-3483447

Shakkitehtävien pikaratkaisemisen SM-kilpailu käydään lauantaina 21.2.2004 Helsingin Shakkikodissa. Kilpailu alkaa klo 13.00 ja tapahtuu kahdessa osassa: ensimmäisessä osassa 2#, 3# ja lopputehtävät, toisessa osassa apumatit, monisiirtoiset ja itsematit. Osien välillä pidetään lyhyttauko.

Kilpailu on kaikille avoin, tervetuloa mukaan - ja tuokaa toverinnekin!

ST:n vuosikokous 2004

ST:n vuosikokous 2004 pidetään Helsingin Shakkikodissa lauantaina 21.2.2004 alkaen klo 18.00. Tervetuloa!

Esityslista

- 1) Kokouksen avaus
- 2) Kokouksen järjestäytyminen
- 3) Kokouksen laillisuus
- 4) Työjärjestyksen vahvistaminen
- 5) Toimintakertomus vuodelta 2003
- 6) Tilinpäätös vuodelta 2003
- 7) Tilintarkastuskertomus
- 8) Tilinpäätöksen vahvistaminen
- 9) Muut kertomukset
- 10) Vastuuvapaudesta päättäminen
- 11) Puheenjohtajan valinta vuodeksi 2004
- 12) Varapuheenjohtajan valinta vuodeksi 2004
- 13) Sihteerin valinta vuodeksi 2004
- 14) Taloudenhoitajan valinta vuodeksi 2004
- 15) Kirjastonhoitajan valinta vuodeksi 2004
- 16) Johtokunnan kahden varajäsenen valinta vuodeksi 2004
- 17) Kahden tilintarkastajan ja heidän varamiensä valinta vuodeksi 2004
- 18) Muut valinnat: matrikelinhoitaja, tehtävähakillinen toimikunta, edustaja FIDE:n tehtävätoimikunnassa, edustajat SKSL:ssa, RELO-toimikunta
- 19) Jäsenmaksut vuodelle 2004 (viime vuonna päätetty 20 euroa) ja 2005.
- 20) Toimintasuunnitelma vuodelle 2004
- 21) Talousarvio vuodelle 2004
- 22) Arvonimiasiat
- 23) Huomionosoitukset: kunniakiertopalkinto ja Leo Valven kiertopalkinto
- 24) Muut asiat

ST 4-5/2003:ssa julkaistun kongressikerromuksen täydennykseksi esittelemme valittuja paloja laadintakilpailuissa menestyneistä tehtävistä.

Macleod Whisky -kilpailussa piti laatia kaksisiirtoisia apumatteja, joiden a- ja b-muodossa sama valkea nappula on kiinnitetty, mutta b-muodossa valkea kuningas on eri kiinnityslinjalla. Tehtävät arvioitiin sekä vaikeuden että kauneuden osalta. Vaikeutta arvioivat ratkaisijat Jonathan Mestel ja Ian Watson, muita arvoja Colin Sydenham ja Michael McDowell. Kolme palkintotehtävää ovat kuviot A-C.

Kahden siirron mattitehtävien pikalaadintakilpailussa oli laadinta-aikaa poikkeuksellisen paljon, kokonainen päivä. Teemana oli mustan sotilaan jatkettu puolustus. Voiton vei ukrainalainen huippulaatija tehtävällä D.

Laadinta-aikaa oli viisi päivää kilpailuissa, joissa teemana oli yhden tai useamman mustan sotilaan siirrot. Tehtävätyyppejä olivat 2#, 3#, apumatit, itsematit ja lopputehtävät. Kolmisiirtoisten voittajatehtävä esitti linjankatkoja ja -avauksia, tehtävä E. Itsemattiryhmässä menestyi ranskalainen monipuolisuusmies tehtävällään F.

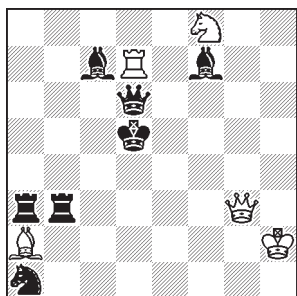
Sabra-kilpailun teemana olivat kahden siirron apumatit, joiden toisessa siirrossa musta kuningas siirtyy ruutuun, joka oli aikaisemmin kahden valkean nappulan suojaama. Musta lyö toisen suojaavan nappulan. Voittotehtävä G on elegantti ja yhtenäinen.

Kahden siirron apumatteja laadittiin myös Moskova Matreshka -kilpailussa, mustan nappulan piti katkaista ennakoita musta linja. Tässäkin suurin menestys meni Israeliin tehtävällä H.

Tehtävien ratkaisut:

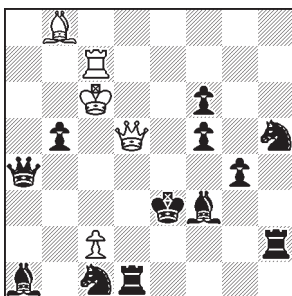
- A) a) 1.Kd4 Rg6 2.Td3 De5#, b) 1.Kc4 Re6 2.Db4 Dd3#
B) a) 1.Td4 De4+ 2.Kxe4 Te7#, b) 1.De4 Dd4+ 2.Kxd4 La7#
C) a) 1.Txe5+ Kb6 2.Tc5 Rb3#, b) 1.Txd4+ Kg3 2.Td6 Rc4#
D) 1.-dxc6 2.Tb7#, 1.De7? d~ 2.Db7#; 1.-dxc6!, 1.De4? d5!; 1.Dh6? d6!; **1.De8!** d~/dxc6 2.Tb7/Dxc6#

A) Boris Ostruh & Marko Klasinc
1. palkinto
Macleod Whisky TT 2003

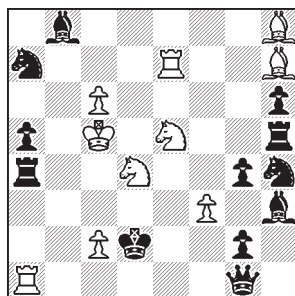
a#2 b) Kh2→h3 5+7

B) Gadi Costeff & Ofer Comay
2. palkinto
Macleod Whisky TT 2003

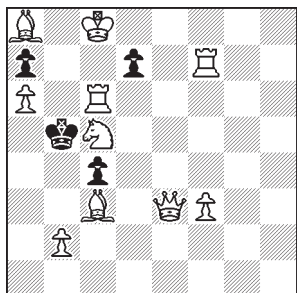
a#2 b) Kc6→d6 5+12

C) Valeri Gurov & Georgi Jevsejev
3. palkinto
Macleod Whisky TT 2003

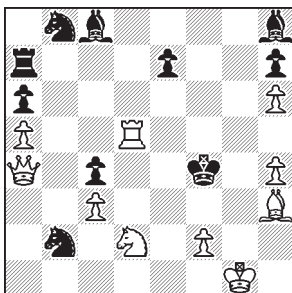
a#2 b) Kc5→f4 10+12

D) Vasili Djatshuk
1. palkinto
2# pikalaadintakilpailu
Moskova 2003

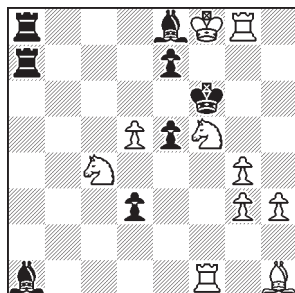
2# *hhh 10+4

E) Aleksander Bakharev
1. palkinto 3# TT
Moskova 2003

3# 10+10

F) Michel Caillaud
3. palkinto i# TT
Moskova 2003

i#6 10+8

E) 1.De8! (2.Dh5) 1.-e6
 2.Tf5+ exf5 3.De3#, 1.-e5
 2.Td4+ exd4 3.De4#, 1.-Lg4/
 Ld4 2.Dh5/Txd4+

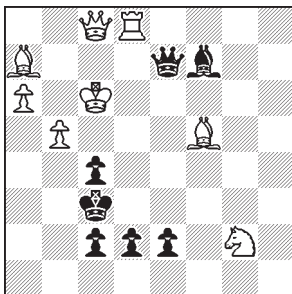
F) 1.Tf4! (2.Rh4+ exf4 3.Tg6+
 Lxg6#)

1.-e4 2.Tf3 e3 3.Tf2 e2 4.Tf1
 exf1D 5.g5+ Kxf5 6.Le4+
 Kxe4#

G) a) 1.Dxa7 Td4 2.Kxd4
 Dh8#, b) 1.Dxd8 Ld3 2.Kxd3
 Dh3#

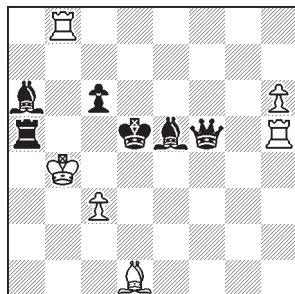
H) 1.Tc5 Te8 2.Ld6 Lf3#,
 1.Lc4 Lg4 2.De4 Td8#

G) Ofer Comay
1. palkinto
Sabra TT 2003

a#2 b)vRg2→g5 8+7

H) Menachem Witztum
1. palkinto, Moskova
Matreshka TT 2003

a#2 2.1.1.1. 6+6

Tuomio: ST:n vuosikilpailu 2000–2001, a#n

Award: ST 2000–2001 originals – h#n

Vuosina 2000–2001 lehdissä julkaistiin yhteensä 62 monisiirtoista apumattia. Yhdestä tuli myöhemmin versio (2082v), jonka olen edellisen apusedän Markon neuvosta ottanut mukaan kilpailuun. Kaikki tehtävät ovat koneella tarkistettuja. Tehtävien taso on mielestäni erittäin mukava, ja myös moni sijoittamaton probleema sisältää niin hyvän teematoteutuksen, että kuuluvat sarjaan ”tällainen tehtävä olisi ollut kiva laatia”.

Aiemmin tuomioita tutkiessani olen usein ihmetellyt paremmuusjärjestystä, mutta en enää. Jokaisella tuomarilla on omat mieltymyksensä ja makunsa. Tässä on minun tuomioni, joka sisältää 3 palkintoa, 3 kunniamainintaa, 4 kiitosmainintaa ja 4 mainintaa. Tutustukaa! Voitte olla eri mieltä, siihen teillä on oikeus.

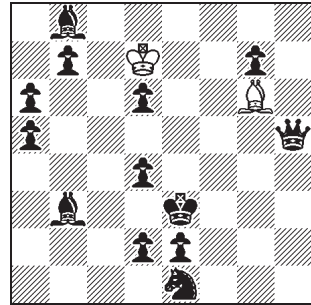
In the years 2000 and 2001, altogether 62 h# moremovers were published in ST. For one of them a version was later published (2082 v.), and following the advice of Marko Ylijoki, then helpmate editor, I have included that in the competition. All problems are C+. The quality of the problems is, I think, very good, and also many problems that are not in the award have so good thematic content that they belong under the heading "that problem I would have liked to compose myself".

When studying earlier awards I have often wondered about the ordering of the problems. Not anymore. Every judge has his own predilection and taste. Here is my award containing 3 prizes, 3 honorary mentions, 4 commendations, and 4 mentions. Please, go through the award! You may disagree, that is your right.

I palkinto: Unto Heinonen (2200, ST 6/2001)

Aivan ihanteellinen ja upea vastavuoroinen peli kriittisin siirroin. Vaikean teeman mahtava toteutus. Untolle tyypilliseen tapaan koneistojen toiminta tarkkaakin tarkempaa. Tämän Tehtävän (isolla T:llä) ratkaisuja tutkiessa joutuu pakosta pitkäaikaisen ihailun ja ihmetyksen valtaan. Kaiken

I palkinto / 1st Prize Unto Heinonen

1.Lg8 Lf7 2.Dc5 Ke6 3.Dc3 Kf5 4.Kd3 Lg6
5.Lc4 Kf4# ja 1.De5 Lb1 2.Lc2 Kc8 3.Ke4
Kxb7 4.Kd5 Kb6 5.Le4 La2#

lisäksi sopivan taloudellinen. Lähettimini-maali.

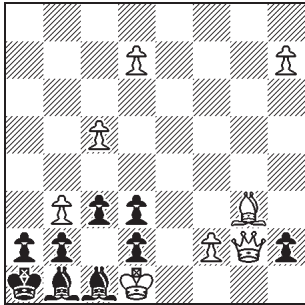
Magnificent reciprocal play with critical moves. A great presentation of a difficult theme. Typically for Unto, the mechanism works precisely. When one studies the solutions of this Problem (with capital P) one cannot avoid being filled with admiration and amazement for a long time. Furthermore, the problem is economical enough. A bishop minimal.

II palkinto: Gábor Cseh (+) (2108, ST 3/2001)

Aivan upeasti motivoituidut valkean daamikorotukset, mustan pienkorotukset, duaalinvältöt, vuorotteluaihe eli zilahi, korottuneiden nappuloiden tempot ja korotettujen daamien uhraukset. Ratkaisut ovat alusta loppuun suoranaista ilotulitusta. Mallimatit. Hyvin taloudellinen alkuasema.

Wonderfully motivated queen promotions by white, minor promotions by black, dual avoidances, Zilahi, tempos with the promoted pieces, and sacrifices of the promoted queens. From the beginning, the solutions are a real fireworks. Modelmates. A very economical starting position.

II palkinto / 2nd Prize
Gábor Cseh

a#4 0.2.1... 8 + 9

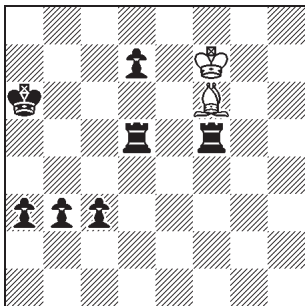
1.-d8D2.h1R! Dxd3 3.Rxg3! Dxb1+ 4.axb1T Da8# ja 1.-h8D 2.h1L! Dxc3 3.Lxg2! Dxc1 4.bxc1R Le5#

III palkinto: Fadil Abdurahmanovic & bernd ellinghoven (2000, ST 6/2000)

Musta-valkea & musta intialainen Paros-teemalla. Verhot syrjään, esitys alkaa! Ihailtavaa taituruutta, joka näyttää helpolta, kun sen osaa. Lisäksi bonuspisteitä yksiratkaisuisesta minimaalitehtävästä, jonka muoto erittäin taloudellinen. Lähettiminimaali.

A black & white and black Indian with the Paros theme. Draw the curtains, the show begins! Admirable virtuosity, which seems easy when one knows what to do. Additional bonus points for a minimal problem with one solution and very economical form. A bishop minimal.

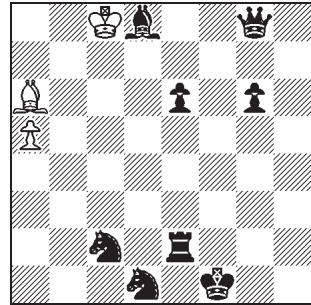
III palkinto / 3rd Prize
Fadil Abdurahmanovic & bernd ellinghoven

a#6 2 + 7

1.Th5! Lg5! 2.Ta5! Kf6 3.Kb5 Ke5 4.Kb4+ Kd4 5.Ta4 Ld2 6.Tb5 Lxc3#

I kum. / 1st HM
Christer Jonsson & Rolf Wiehagen

a#5 0.2.1... 3 + 8

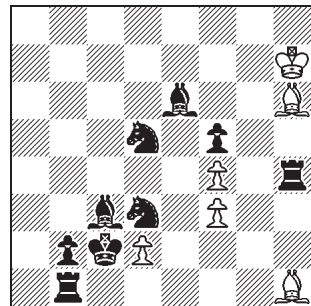
1.-Lb5! (L~ ?) 2.De8 a6 3.Dxb5 a7 4.Tf2 a8D 5.De2 Dh1# ja 1.-Kd7! (K~ ?) 2.Lb6 axb6 3.Kg1 b7 4.Th2 b8D 5.Th1 Dg3#

1. kunniamaininta: Christer Jonsson & Rolf Wiehagen (2109, ST 3/2001)

Hienot duaalinvältöt alkusiirroissa, upeat aktiiviset lähettisyötöt, mustan tornin kiinnityksen vapautukset, saman tornin aktiiviset itsetukinnat, kuningatarkorotukset eri ruutuihin, mallimatit. Kaunis kokonaisuus talodellisesti esitettynä.

Fine dual avoidances in the key-moves, great active sacrifices of the bishops, pin-releases of the black rook and active blocks by the same, queen promotions to different squares, modelmates. A beautiful whole, economically presented.

II kum. / 2nd HM
Unto Heinonen
Henry Tannerin mukaan / after HT

a#4 6 + 9

1.R3xf4 d4 2.Rd3 f4 3.R5xf4 Lc6 4.Rd5 La4#

2. kunniamainta: Unto Heinonen (Henry Tannerin mukaan) (1997, ST 6/2000; kuvio ed. sivulla / diagram on previous p.)

Hämmästyttävän paljon tapahtumia yksiratkaisuissa nelisiirtoisessa. Mustien ratsujen paluut, linjanavauksia, katkoja, rai-vausta. Kaikki tämä aivan nopeasti laadittuna ja erittäin taloudellisena kokonaisuutena. Mallimatti.

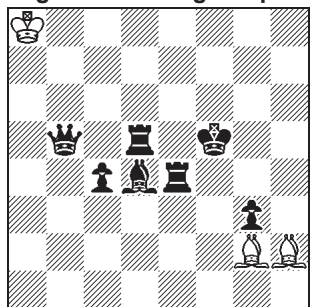
Amazingly varied action in a h#4 with one solution. Switchbacks by the black knights, line-openings, interferences, line- and square-vacations. All this in a finely composed and very economical whole. Modelmate.

3. kunniamainta: Jorge Lois & Jorge Kapros (2163, ST 4-5/2001)

Mielenkiintoiset lähettien zirkakit kaksostehtävässä, jossa tornin paikanmuutos aivan sopiva. Melko taloudellinen. Mallimatit.

Interesting zigzags by the bishops in a twin problem where the b-form is, acceptably, created by moving the rook. Rather economical. Modelmates.

III kum. / 3rd HM
Jorge Lois & Jorge Kapros

a#4 3 + 7
b) mTe3→f3

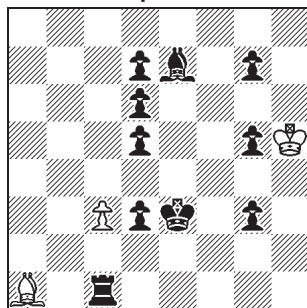
- a) 1.Tg4 Lg1 2.Kf4 Lf2 3.Tf5 Le1 4.Le5 Ld2#
b) 1.Ke4 Lf1 2.g2 Le2 3.g1L Ld1 4.Lge3 Lc2#

1. kiitosmaininta: Christopher Jones (2111, ST 3/2001)

Hieno straginen tehtävä useine kriittisine siirtoineen ja päästöineen. Tehtävä on täynnä vaikeita yllätysliirtoja. Mallimatit.

A fine strategic problem with many critical moves and unpins. The problem is full of difficult surprise-moves. Modelmates.

I kim. / 1st Com.
Christopher Jones

a#5 3 + 10
b) msd5→f7

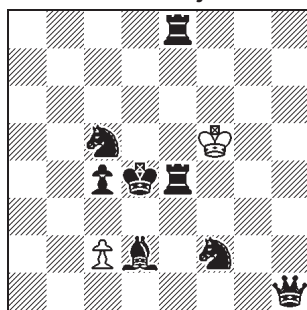
- a) 1.Txc3 Kg6 2.Tc4 Le5 3.Lf6 Lxg3 4.Lc3 Kf5 5.Kd4 Lf2#
b) 1.d5 c4 2.Lc5 Lxg7 3.f6 Kg4 4.Kd4 Kf3 5.Txc4 Lxf6#

2. kiitosmaininta: Marko Ylijoki (2113, ST 3/2001)

Grimshaw, mustan tornin ja lähetin paluut, valkean kuninkaan temposiirto, hiirenloukku (veräjä) mustan daamille, mustan e4-tornin kaksi bi-valve siirtoa. Upea, tapahtumarikas yksiratkaisuinen sotilasmini-maali. Mallimatti.

Grimshaw, switchbacks by the black rook and bishop, tempo by the white king, a mousetrap (open-gate) for the black queen, two bi-valve moves by the e4-rook. A fine, eventful pawn minimal with one solution. Modelmate.

II kim. / 2nd Com.
Marko Ylijoki

a#6 2 + 8

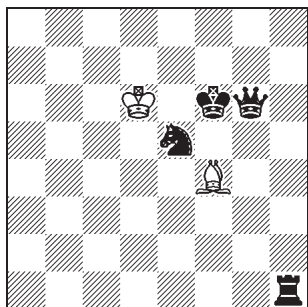
- 1.Te3 Kg5! 2.Dd5+ Kf4 3.T3e4+ Kf3 4.Le3 Ke2 5.Ld2+ Kxd2 6.T8e5 c3#

3. kiitosmaininta: Daniel Novomesky
(2201, ST 6/2001)

Hienot uudelleenryhmitykset. Sääli, että upea lähettitempo puuttuu toisesta ratkaisusta. Lähettiminimaali. Miniatiyyri. Toistoihannematit.

Fine regroupings. A pity, that the great bishop tempo is missing from the other solution. Bishop minimal. Miniature. Echo ideal mates.

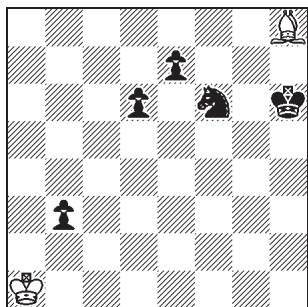
III kim. / 3rd Com.
Daniel Novomesky

a#6 0.2.1... 2 + 4

1.-Lg5+ 2.Kg7+ Lf6+ 3.Kh6 Ke7 4.Dg5 Kf8
5.Rg6+ Kg8 6.Th5 Lg7# ja 1.-Lh2 2.Kg5+
Ke7 3.Kh4 Lf4 4.Dg3 Kf6 5.Rg4+ Kg6 6.Th3
Lg5#

IV kim. / 4th Com.
Christer Jonsson
& **Anatoli Karamanits**

a#8 0.2.1... 2 + 5

1.-Kb1 2.Rg8 La1 3.b2 Kc2 4.Kg7 Kd3
5.Kf8 Ke4 6.b1T Kf5 7.Tb8 Kg6 8.Te8 Lg7#
ja 1.-Kb2 2.Rh7 Kc3 3.b2 Kc4 4.b1D La1
5.Db2 Kd5 6.Kg7 Ke6 7.Kh8 Kf7 8.Dg7+
Lxg7#

4. kiitosmaininta: Christer Jonsson
& **Anatoli Karamanits** (2082v, ST 6/2002)

Alkuperäisen tehtävän versiossa onkin yllättäen kaksi hienoa kuninkaanmarssia. Mallimatit.

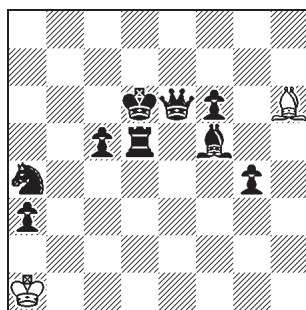
In this version of the original we have, surprisingly, two fine king marches. Modelmates.

Maininta: Unto Heinonen (1999, ST 6/2000)

Erittäin taloudellisesti toteutettu kahden mustan upseerin paluut ja samojen nappuloiden katkot samalta ruudulta. Yksiratkaisuinen. Lähettiminimaali. Mallimatti.

A very economical presentation of the switchbacks of two black pieces, which also have mutual interferences on the same square. One solution. Bishop minimal. Modelmate.

Maininta / Mention
Unto Heinonen

a#5 2 + 9

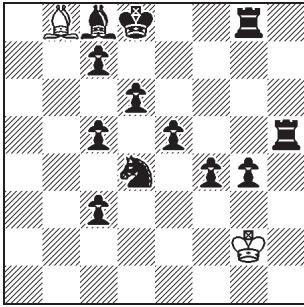
1.Td3 Kb1 2.Td5+ Kc1 3.Ld3 Kd2 4.Ke5
Ke3 5.Lf5 Lf4#

Maininta: Gábor Cseh (+) (2079, ST 2/2001; kuvio seuraavalla sivulla / *diagram next page*)

Tyylikkäästi toteutetut valkean ja mustan kuninkaan marssit kaksosessa. Lähettiminimaali. Mallimatit.

Elegantly shown marches by both kings in a twin. Bishop minimal. Modelmates.

Maininta / Mention
Gábor Cseh

a#5 2+12/11
 b) -mTh5

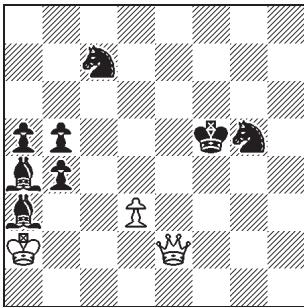
- a) 1.Ke7 Lxc7 2.Kf6 Lxd6 3.Kg5 Lxe5 4.Kh4 Lxf4 5.Tgg5 Lg3#
 b) 1.f3+ Kg3 2.e4 Kf4 3.d5 Ke5 4.c6 Kd6 5.Te8 Lc7#

Maininta: Hannu Kettunen (2199, ST 6/2001)

Mielenkiintoisesti toteutetut toistomallimatit. Mustan kuningas ja lähetit siirtyvät aivan upeasti. Omaperäinen.

Echo modelmates in interesting presentation. The movements by the black king and bishops are just great. Original.

Maininta / Mention
Hannu Kettunen

a#4 2.1... 3 + 8

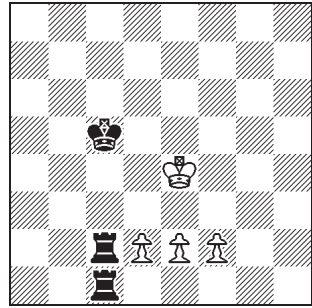
- 1.Lc1 Dc2 2.Le3 Kb2 3.Ke5 Dxc7+ 4.Kd4 Dd6# ja 1.Lc2 d4 2.Le4 Kb3 3.Ke6 Dg4+ 4.Kd5 Dd7#

Maininta: Daniel Novomesky (2166, ST 4-5/2001)

Nappulat järjestyvät tyylikkään kurinalaisesti upeisiin kameleonttitoistoihannematteihin. Miniatyyri.

The pieces arrange themselves in stylishly disciplinary fashion in splendid chameleon echo idealmates. Miniature.

Maininta / Mention
Daniel Novomesky

a#5 2.1... 4 + 3

- 1.Tc4+ Ke3 2.Td4 d3 3.Td5 Kd2 4.Kd4 f4 5.Tcc5 e3# ja 1.Kd6 d4 2.Tc6 Kd3 3.Kd5 f4 4.Td6 f5 5.Tcc6 e4#

Sepänkylässä 4.11.2003
 Timo Koistinen

Kiitokset Timolle tuomiosta! Huomautukset tuomioon kolmen kuukauden kuluessa Mikael Grönroosille.

Thank you, Timo, for the award! Please send your claims to the award within three months from the publication date of ST 6/2003 to helpmate editor Mikael Grönroos.

Translation: Henry Tanner

Translator's notice

The judge has divided his award in four categories instead of the usual three. I have named the last category "Mentions" though that is seldom used in English. It is a literal translation of "Maininta" and is, of course, used in the phrase Honorary Mention.

In BCF Tourney 64, 1950, the judge E. Boswell used four categories: Prizes, HMs, Highly Commended, and Commended. I, however, decided to use Mentions, instead.
 Henry Tanner

TUOMIO: ST 2001 SATUSHAKKITEHTÄVÄT

AWARD ST 2001 FAIRIES

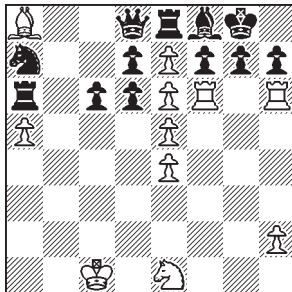
Vuosikilpailun tuomitseminen on paljonkin työläämpää kuin teemakilpailujen, sillä vertailu täytyy perustaa paljonkin vain tunteeseen ja valitettavasti omaan mieltymykseen. Erityisesti tämä koskee saturyhmää, koska vaatimusta rajoittaa vain huono mielikuviutus. Suuri osa tehtävistä oli lisäksi nelinurkkoprojektista, jossa tavoite on yleensä aivan erityyppinen kuin vapaissa. Ne olisikin alun perin pitänyt kerätä omaksi teemakilpailukseen, mutta eihän kukaan tuota runsauden pulaa ennalta arvannut. Kaikkien tutkiminen vei varmaan paljon enemmän aikaa kuin laatijoilta keskimäärin. Piti yrittää arvata, kumpi painaa enemmän, kilo kultaa vai kilo höyheniä. Entäs kilo laivarautaa, sillä se joko pysyy tai ei pysy pinnalla. Yleistäsoa en voi kehua, mutta onneksi muutama tosi mahtavakin suoriutus oli eksynyt joukkoon.

Judging an informal tourney is much more laborious than that of thematic tourneys, as emotion and, regrettably, own inclination must largely build the basis for comparison. This is especially true of the fairies, as only the composer's imagination sets the limit for the stipulation. In addition, a great part of the problems came from the four corner project, where the aim is usually quite different from the nonrestricted problems. They should have formed their own thematic tourney, but who would have guessed the abundance of material. Studying the lot probably took much more time than it took to compose them. One had to guess, which weighs more, a kilogram of gold or a kilogram of feathers. Or else a kilogram of ship iron, it either floats or it sinks. The general level deserves no praise, but happily there were a few really impressive achievements to be found.

1. palkinto / 1st Prize

Olli Heimo 2177

omistus / dedication Joose Norri

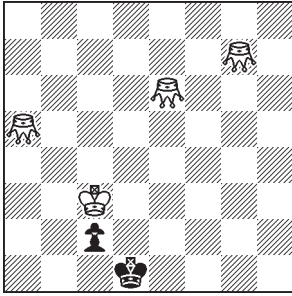
Lyhin johtopeli 11+12
25,5 siirrossa / SPG 25,5

Utopistinen ajatus esittää retrospektiivinen sotilaspoika on tuottanut laatijalle varmaan harmaita hiuksia ja öitä. Mustan sotilaat toimien lähetteinä pikkupointti. Huipennuksena teemasotilaiden paraatimarssi lopussa.

The utopian thought of showing a retrospective albino must have caused the composer grey hair and many nights. The black pawns, functioning as Bishops, are a nice point. It all culminates in the thematic pawns' parade at the end.

1.e4 b5 2.e5 Lb7 3.e6 Lf3 4.gxf3 Rf6 5.Lg2 Re4 6.fxe4 a5 7.e5 Ta6 8.La8 b4 9.Rf3 b3 10.Tg1 bxc2 11.Tg6 cxb1L 12.Th6 Le4 13.d3 a4 14.dxe4 a3 15.Dd6 axb2 16. a4 bxc1L 17.a5 Le3 18.fxe3 exd6 19.0-0-0 Le7 20.Tf1 0-0 21.Re1 Te8 22.Tf6 Lf8 23.e7 Rc6 24.e6 Ra7 25.e5 c6 26.e4.

**2. palkinto / 2nd Prize
Unto Heinonen 2172**

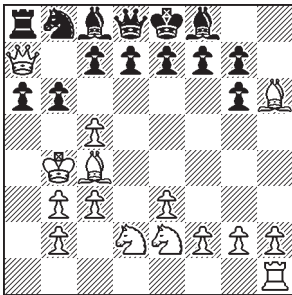
- a#4 4+2
b) Hg7→g8 c) Hg7→c6
d) Ha5→h8

Mahtava esimerkki miten erilaisia matkuvia syntyy vähäiselläkin materiaalilla. Viimeisen ratkaisun täysi erilaisuus korostaa vaikeutta.

An imposing example of how to create different mates with little material. It underscores the difficulty that the last solution is completely different.

- a) 1.c1H Hb2 2.Hc4 Hd4 3.He4 He3 4.He2 Hd2#
b) 1.c1T+ Kb2 2.Tc4 Hb3 3.Td4 Ha2 4.Td2+ Hc2#
c) 1.c1D+ Kd3 2.Dc5 Hc4 3.Dg5 Hh5 4.Dc1 He2#
d) 1.Kc1 Hf6 2.Kb1 Hg6+ 3.Ka2 Hb2 4.Ka1 Kb3#.

**3. palkinto / 3rd Prize
Michel Caillaud 2176**

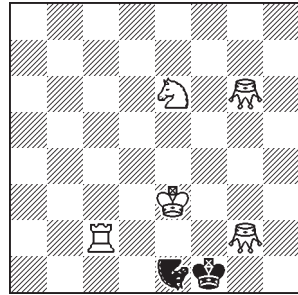
Lyhin johtopeli 15+14
16,5 siirrossa / SPG 16,5

Tosi yllätykselliset heilurit kolmella eri nappulalla. Erikoisen idean toteutus teknisesti upea.

Really surprising pendulums with three different pieces. A technically splendid realization of an unusual idea.

- 1.d3 Rh6 2.Kd2 Rf5 3.Kc3 Rd4 4.Kb4 Rb3 5.axb3 Tg8 6.Ta6 Th8 7. Tg6 hxg6 8.c3 Th5 9.Lh6 Tc5 10.e3 Tc4+ 11.dxc4 a6 12.Dd4 Ta7 13.Rd2 Ta8 14.Da7 b6 15.c5 Lb7 16.Lc4 Lc8 17.Re2.

**1. kunniamaininta /
1st Honourable Mention
Unto Heinonen 2208**

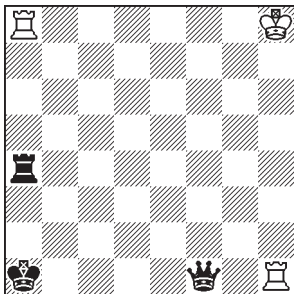
i#9 5+2
pisinsiirtainen / max

Kaunis pitkä aiturin kyyditys ympäri lauttaa päätyen ideaalimattiin. Yleensä tällaiset ovat triviaaleja ratkaista, mutta tässä valkean peli varsinkin tornilla mielikuvitusta vaativaa.

A beautiful long driven tour of the Night-rider around the board ending in idealmate. Usually these are easy to solve, but here especially, the play of the rook demands imagination.

- 1.Rc5 Ah7 2.Tf2+ Ke1 3.Re4 Ab4 4.Tf6 Ah1 5.Hd3 Ae7 6.Tf5 Ab1 7. Hd5 Ah4 8.Hf3 Af8 9.Tf4 Ac2#.

**2. kunniamaininta /
2nd Honourable Mention**
Marko Ylijoki nr. 21 (ST6/nelinurkka)

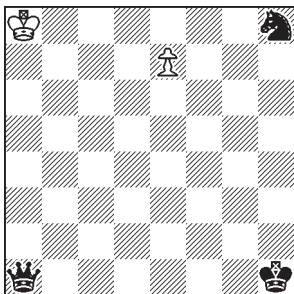
a#6* 3+3
Vastavuoroinen / Grazer
kirke pisinsirtoinen / max

Erikoinen saavutus saada neljä ratkaisua toimimaan kuusisirtoisessa, mikä lie-nee uutuu apumatissa "crazy"-muodossa.

It's a notable task to achieve four solutions in a sixmover. This is probably new in a "crazy"-form helpmate.

*1.-Tg1 2.Txa8(Th1)+ Kg7 3.Th8 Th5 4.Ta8 Tb5 5.Th8 Tg6 6.Df8# / Th1 Ta6#; 1.Db1 Th7 2.Dg6 Th2 3.Db1 Ta2+ 4.Txa2 (Th1) Tg1 5.Txa8+ (Th1) 6.Tg8 Txxg8# / Ta2 Txb1 (Dd8)#.

**3. kunniamaininta /
3rd Honourable Mention**
Henry Tanner nr. 21 (ST2/nelinurkka)

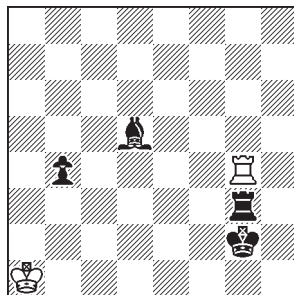
i#9 2+3
pisinsirtoinen / max

Tornin ja daamin erikoinen duelli, jossa laudan resursseja käytetään ihailtavasti jo alkuasemasta alkaen. Kuriositeettina paluu.

A curious duel of Rook and Queen, where the resources of the board are admirably used right from the starting position. The switchback is piquant.

1.Kb8 Dg7 2.e8T Da1 3.Te5 Da8+ 4.Kc7 Dg2 5.Te1+ Df1 6.Te2 Df8 7.Kd7 Da3 8.Te7 Dh3+ 9.Ke8 Dc8#.

**4. kunniamaininta /
4th Honourable Mention**
Terho Jaatinen 2036

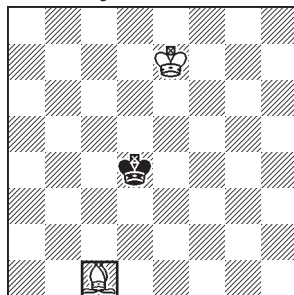
a#3 3.1.1... 2+4
kirke

Kolminkertainen toisto on hieno suoriutus näin kevyesti. Olisipa kaikissa ratkaisuissa lyönti.

A threefold echo, done so lightly, is a fine performance. If only there was a capture in all solutions.

1.Kg1 Txxg3+ (Th8) 2.Lg2 Tf3 3.Th2 Tf1#; 1.Kh3 Tg5 2.Kh4 Txd5 (Lc8) 3.Lg4 Th5#; 1.Kh2 Kb2 2.Tg1 Tg3 3.Lg2 Th3#.

1. maininta / 1st Commend
Henry Tanner 2059

a=13 kirke 2+1

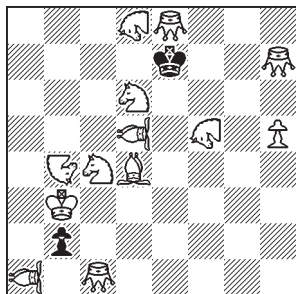
kaksoispisinsirtoinen / *doublemax*
kameleontti c1

Oiva esimerkki mitä voidaan saada aikaan yhdistelmällä kameleontti + kaksoispisinsiirtoinen.

An excellent example of what can be achieved with the combination Chameleon + double maximummer.

1.Ke5 Lh6T 2.Kf4 Ta6D 3.Kg5 Df1R
4.Kh6 Re3L+ 5.Kg7 La7T 6.Kh8 Ta1D+
7.Kg8 Dh8R 8.Kh7 Rg6L+ 9.Kxg6 (Lf1)
La6T+ 10.Kh6 Th6D+ 11.Kg8 Dc1R 12.Kh7
Rd3L+ 13.Kg8 Lh7T=.

2. maininta / 2nd Commend Wenelin Alaikow 2174

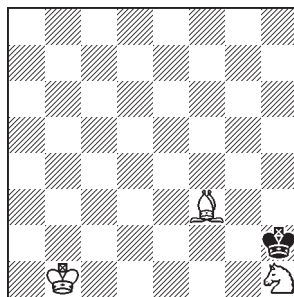
sa#4 4.1... 13+2
sepra a1,d5 kameli d8,f5

Satunappuloiden korotukset yhdistettynä kuningastähteen on hyvä saavutus, mutta yövartijakysymys epäilyttää vahvasti.

The fairy promotions combined with the king star is a good achievement, but there are strong doubts about the idle pieces.

1.b1H2.Hxb4 3.Kxd8 4.He7 Lb6#; 1.b1A
2.Axd5 3.Kxf8 4.Ae7 Lg7#; 1.bxa1Se 2.Sexc4
3.Kxd6 4.See7 Le5#; 1.bxc1Ka 2.Kaxd4
3.Kf6 4.Kae7 Sed3#.

3. maininta / 3rd Commend Mikael Grönroos 2171

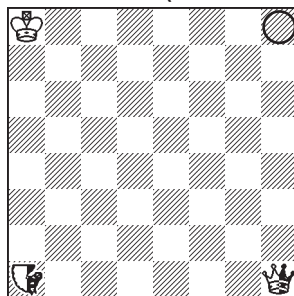
a#4 2.1... 3+1
kirke

Ratkaisut täysin yhteneväiset. Kirke-
ehtoakin riittävästi. Ei aina tarvita nappula-
kasaa helmeen.

*Completely analogous solutions, with
enough circe play. It doesn't always take a
mass of pieces to find a gem.*

1.Kh3 Rg3 2.Kxg3 (Rg1) Lh1 3.Kh2 Rf3+
4.Kxh1 (Lf1) Lg2#; 1.Kg1 Rf2 2.Kxf2 (Rg1)
Ld1 3.Ke1 Rf3+ 4.Kxd1 (Lf1) Le2#.

4. maininta / 4th Commend Teppo Mänttä nr.4 (ST6/nelinurkka)

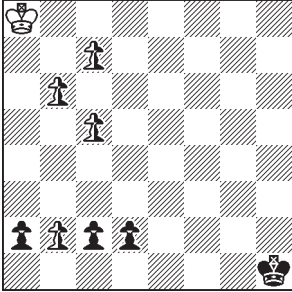
i#11 1+0+3
kirke, pisinsiirtoinen / max
imitaattori h8

Tyypiesimerkki mitä saadaan aikaan,
kun asetetaan napit laudalle ja pistetään
höyrykone puuskuttamaan. Laatijan ainoa
osuus on todeta korrektilisuus.

*A typical example of what you get, when
pieces are put on the board and the steam
engine set puffing. It only remains for the
composer to ascertain the soundness.*

1.Ka7 (Ih7) nDb1 (Ib7) 2.Ka6 (Ib6) nDh1 (Ih6) 3.nDd1 (Id6) nAe3 (Ih8) 4.Ka5 (Ih7) nAa1 (Id5) 5.Kb4 (Ie4) nAc5 (Ig8) 6.Kc3 (Ih7) nAa1 (If3) 7.nAc2 (Ih4) nAa6 (If8) 8.nAb4 (Ig6) nDa1+ (Id6) 9.Kd2 (Ie5) nDd4+ (Ih8) 10.nDc4 (Ig8) nDc1+ (Ig5) 11.Kxc1 (If4, nDd8) nAxd8 (Ih8,nDd1)#.

**5. maininta / 5th Commend
Teppo Mänttä 2038**

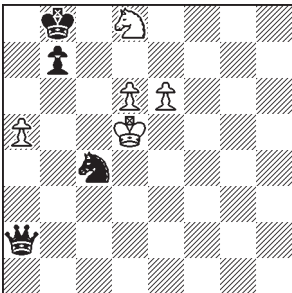
i#9 kirke 1+4+4
pisinsiirtoinen / max

Täyskorotus hyvä suoritus, mutta mustan yksitoikkoinen peli alussa tuo mieleen jopa sarjasiirtoisen.

A good AUW, but the monotonous black play at the start reminds one of a seriesmover.

1.c8nL nLh3 2.nsb4 nLc8 3.nsrc5 (nsc7) nLh3 4.nsbx6 (nsb7) nLc8 5.b8nR nLh3 6.nsb7 nLc8 7.bxc8nD nDg4 8.c8nT nDa4+ 9.nDf4 nDxb8 (nRg1)#.

**6. maininta / 6th Commend
György Bakcsi & Laszlo Zoltan 2088**

sa#11 5+4

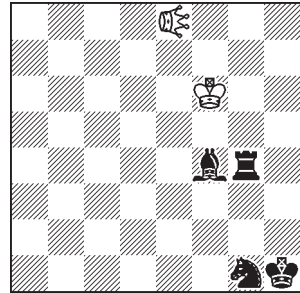
Siirtöjärjestyksen määräytyminen mieleenkiintoista. Excelsior ja paluu ovat, mutta uutuus puuttuu.

The determination of the move order is interesting. Excelsior and switchback are here, but no novelty.

1-3.b3 4.Rxa5 5.Rc6 6.Da8 7-8.b1T 9.Tb7 10-11.Rc8 Rc6#

Lopuksi vertailuversio tehtävään 2214. Mielestäni tematiikka syvenee.

A version of 2214 for comparison to end with. I think the theme is deepened.

a#2 2.1.1.1 2+4
vartiosotilasshakkia
delfiini e8

1.Tg2 (msg4) Kg6 (vsf6) 2.Lh2 (msf4) Dfh5#; 1.Lh2 (msf4) Ke5 (vsf6) 2.Tg2 (msg4) Dfe4#

Luottamuksesta kiittäen

Hannu Sokka

(Käännös / Translation: Joose Norri)

Kiitokset tuomarille! Mahdolliset huomautukset tuomioonkolmen kuukauden kuluessa Joose Norrille, osoite ensipainospalstalla / *Claims within three months from the publication date of this issue to Joose Norri, see originals column for address.*

Syyspäivät Ylöjärvellä

ST:n syyspäivät 2004 pidettiin 11.-12.10. Ylöjärvellä Julkujärven leirikeskuksesta. Erinomaisista järjestelyistä kiitos Pirkanmaan niekoille, etenkin Marko Ylijolle!

Päivien shakillisessa ohjelmassa oli mm. pikaratkaisua ja -laadintaa, esitelmää eri aiheista, keskustelua ja vanhojen sekä uusien tehtävienkokojen tapaamisia.

Pikalaadintateemaksi valittiin yksi käynnissä olevan Suomi-Sveitsi -ottelun teema: yhdessä tai usammassa houkutusessa musta voi tehdä haitallisen shakin. Ratkaisussa tämä shakki eliminoidaan tai tehdään vaarattomaksi.

Osasy tyeman valintaan oli laatijoiden innostaminen maaotteluhenkkeen, toivottavasti tämä kantaa hedelmää. Neljän tehtävän joukosta tehdyssä yhteistuomiossa voitajaksi selvisi Marko Ylijoen tehtävä. Sitä, samoin kuin muitakaan kilpailutehtäviä emme julkaise, toivottavasti löytyneitä ideoita syvennetään entisestään ja menestyttään maaottelussa!

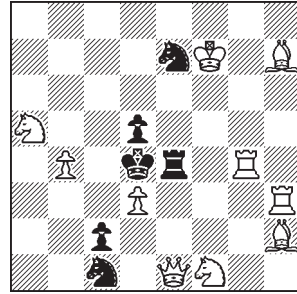
Neal Turnerin järjestämässä pikaratkaisukilpailussa oli 12 tehtävää ratkaistavana kolmessa tunnissa. Tulokset kertovat samalla Nealin lisäksi syyspäivien muut osanottajat:

1. Jorma Paavilainen 54,6
2. Kari Karhunen 52
3. Harri Hurme 49,1
4. Kari Valtonen 46,1
5. Jyrki Kiltti 44,2
6. Mikael Grönroos 40
7. Timo Kallio 39,3
8. Marko Ylijoki 36,7
9. Henry Tanner 34,2
10. Terho Jaatinen 32,8
11. Jorma Lehtioksa 30 / 176
12. Hannu Harkola 30 / 178
13. Tommi Lantta 25
14. Jarkko Kankainen 11

Kaikki ratkaisijat käyttivät vähintään muutama minuuttia vaille koko ratkaisuaajan.

Esimerkkitehtävä ratkaisukilpailusta, ratkaisu sivun lopussa:

Ottavio Stocchi 1. palkinto Die Schwalbe 1931/II

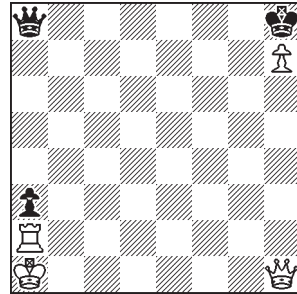

2#

10+6

Esitelmää pitivät Henry Tanner, Kauko Virtanen, Marko Ylijoki ja Jorma Paavilainen. Henry esitteli mielenkiintoisia nelinurkka-tehtäviä, joista näyte:

Wilfried Pflughaupt 8835 Fairy Chess Review X 1950

r#2

4+3

Lukuisista alkusiirtoehdokkaista oikein on **1.Dd1!** (2.Dh1), puolustuksia 1.-Da4/Dd8 seuraa 2.Kb1!

Stocchin tehtävän ratkaisu:

1.Rg3! antaa kaksi pakoruutua ja muuttaa esipelin mattisirrot puolustuksia 1.-Rc~/Re~ vastaan: * 1.-Rc~/Re~ 2.Rb3/Rc6#, ratkaisussa 1.-Rc~/Re~ 2.Re2/Rf5#. Lisäksi duaalinvälttömuunnelmat 1.-Kxd3/Ke5 2.Re2(Rf5?)/Rf5(Re2?)# sekä 1.-Tf4+/Tg4 2.Txf4/Lg1#.

Ensipainokset

Originals

Tuomarit / Judges: 2# 2003-2004: **NN**, 3# 2002-2003: **Dieter Müller**, n# 2002-2003: **Jim Grevatt**, lopputehtävät/*studies* 2003-2004: **NN**, a#2/h#2 2003-2004: **Valeri Gurov**, a#3/h#3 2002-2003: **Michal Dragoun**, a#n/h#n 2002-2003: **Christopher Jones**, i#s# 2002-2003: **Johan Beije**, satutehtävät/*fairies* 2003: **James Quah**

Mattitehtävät / *Direct mates*

Jukka Tuovinen

Steniuksentie 35 A 1, 00320 HELSINKI

Puh/Tel.: 040 590 6609

e-mail: tuovinenj@hotmail.com

Tervetuloa uusi laatija Peter Olszewski - welcome! Kaikki tehtävät ovat koneella tarkistettuja. Ratkaisuaikaa 7 viikkoa.

MATTITEHTÄVÄENSIPAINOSTEN RATKAISUT ST 3/2003

2514. Ahues 1.Rf5? (2.Re3/Re7# A/B) Lg4 2.e4#, 1.-Rf4!, 1.Rc2? (2.Re3# A) Lg4/Rf4 2.e4/Rb4#) 1.-Le4!, **1.Rc6!** (2.Re7# B) Lg4/Rf4/dxc6 2.e4/Rb4/Lc4#. Tehtävässä on **sivuratkaisu 1.Rxf3**. Muutos +mTa3 teki tehtävästä korrektin (JT).

2515. Petite 1.Dh2? A (2.e4# B) Th8! a, 1.Tg2? C (2.e3# D) Txc5! b, 1.e4? B (2.Tg2# C) Th8! a, **1.e3!** D (2.Tg2# C) Txc5 b 2.Dh2# A. Urania theme (laatija). Vanha kunnan ongelma: mikä s ja miten pitkälle (AH).

2516. Popovski 1.Le5!(2.Lf4#) Tf3 2.Lg6 d4/Txf6 3.Rxe4/Lxf6#, 1.-Txg3 2.f4+ exf3/gxf3 3.De3/Dxg3#, 1.-Dd2/Df2 2.Lg6 Dxf6 3.Lxf6#. Minusta oikein hyvä tehtävä (PV).

2517. Fomitshev 1.Txc5! (2.Te4+ dxe4 3.Le3#) Rd6 2.Da7 Rc4 3.Txc4#, 1.-Rf5 2.Dxg4 Th4/Rxe3 3.Le5/dxe3#, 1.-Lf5 2.Dg1 Th1/f2 3.Te4/Re2#.

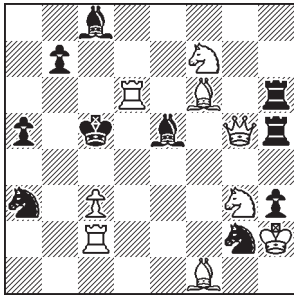
2518. Kozdon 1. Ld6! (2.Lb4+ Dxb4 3.Txb4) Dxd6 2.Tf1+ Kxf1 3.Txd6 Kg2 4.Tg6+ Kh3 5.Kf4 Kh2 6.Kf3 Kh1 7.Kf2 Kh2 8.Th6#. Tehoalkus siirto murtaa hetkessä vahvan D-puolustuksen (JP).

Huom! Suorissa mateissa (n#) ja itsemateissa (i#n) kuvion alla oleva **h** tarkoittaa temaattista houkutus- tai esipeliä (= jos musta olisi siirtovuorossa). Niitä ei tarvitse ilmoittaa ratkaisussa. Apumateissa vaihdelmalla ilmaistaan asteriskilla, esim a#2*.

Note! In direct mates (n#) and selfmates (i#n) **h** under a diagram means a thematic try, while **e** means setplay. You need not give tries & setplays in your solutions. In helpmates setplay is indicated by an asterisk, e.g. a#2* (= helpmate in two with setplay).

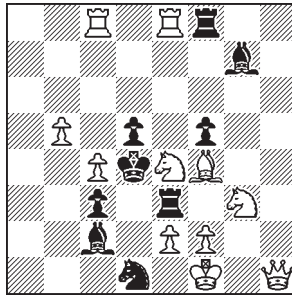
Piece abbreviations in Finnish are: K = King, D = Queen, T = Rook, L = Bishop, R = Knight

2584. Lars Larsen &
Kari Valtonen
Sønderborg-DNK/
Tampere

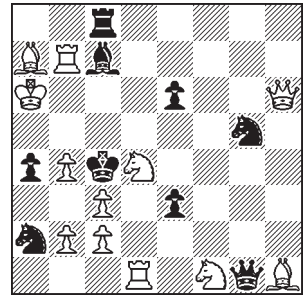
2# h 9+10

2585.
Andrejs Strebkovs
LVA

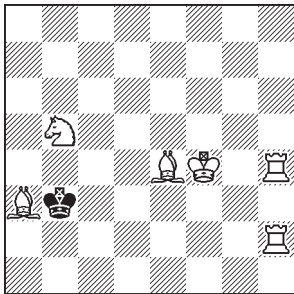
2# hhh 11+9

2586.
Ismo Tompuri &
Kari Valtonen
Vehkajoki / Tampere

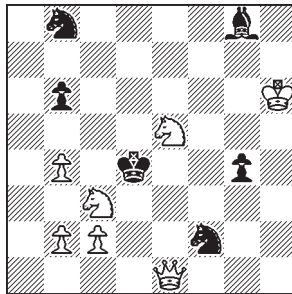
2# hh 12+9

2587.
Jaakko Räisänen
Lahti

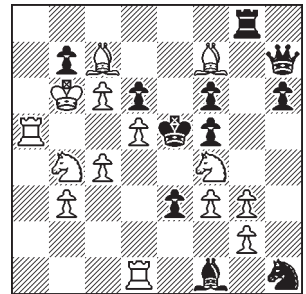
3# 6+1

2588.
Vladimir Aleksandrov
Ivanovo -RUS

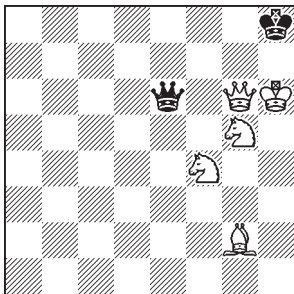
3# 7+6

2589.
Peter Olszewski
Etobicoke -CDN

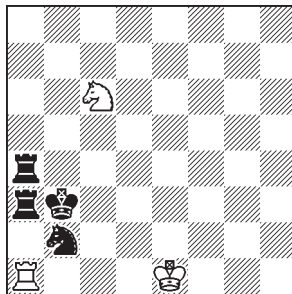
4# 14+11

2590.
Baldur Kozdon
Flensburg - DEU

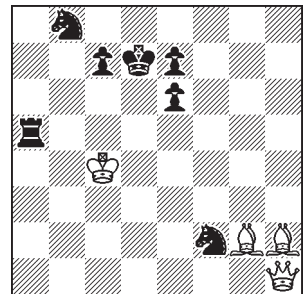
6# 5+2

2591.
Josip Pernaric
Kunovec -HRV
Omistus: Lahden
Tehtävähakki 10 vuotta

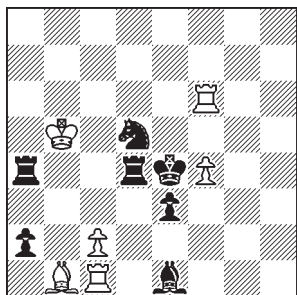
a#2 4.1.1.1 3+4

2592.
Krzysztof Draskowski
Wloclawek - POL

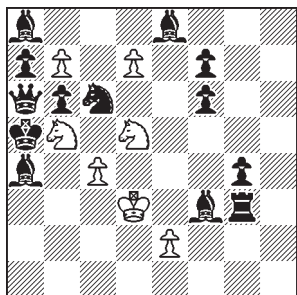
a#2 2.1.1.1 4+7

2593.
Christer Jonsson
Skärholmen – SWE

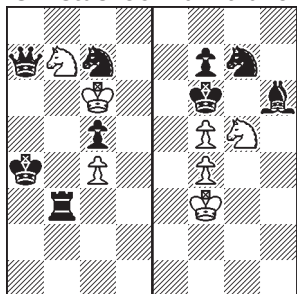
a#2 2.1.1.1 6+7

2596. Rolf Wiehagen &
Mikael Grönroos
Kaiserslautern - DEU/
Vaasa

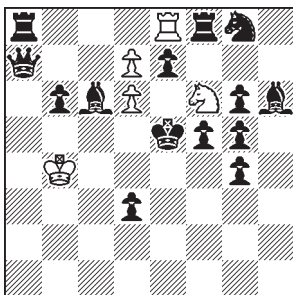
a#2 4.1.1.1 7+13

2599.
Siegmar Borchardt
Radeberg - DEU
Omistus: Jorma Pitkänen

a#3 7+9
oikea ja vasen puoli erikseen

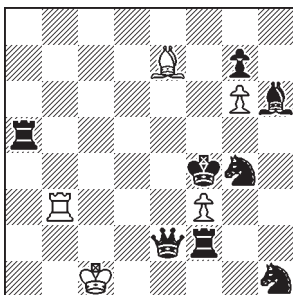
2594.
Mikael Grönroos, Vaasa
Omistus:
Säveltäjämestari
Pehr-Henrik Nordgren
60 v. 19.1.2004

a#2 5+14

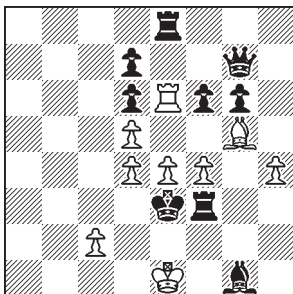
b) vsd6->g2 c) & vTe8->h7
d) & mDa7->f8 (-mTf8)

2597.
Marko Ylijoki
Tampere

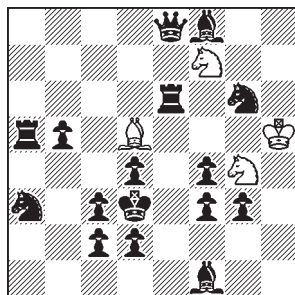
a#3 b) vsf3->e4 5+8

2600.
Christopher Jones
Henbury - GBR

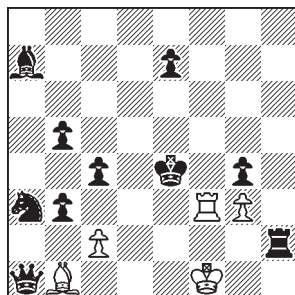
a#3 b) vTe6->e5 9+9

2595.
Manfred Rittirsch
Erding - DEU

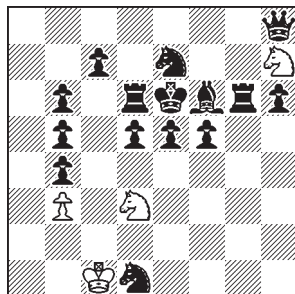
a#2 4.1.1.1 4+16

2598.
Unto Heinonen
Helsinki

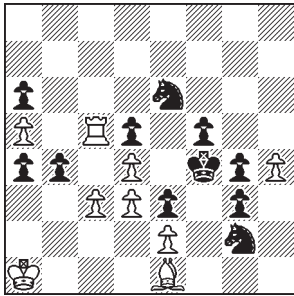
a#3 2.1.1.1.1.1 5+10

2601.
Toma Garai
Van Nuys, CA - USA

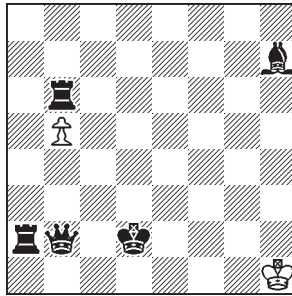
a#3 2.1.1.1.1.1 4+15

2602.
Francisco Simoni
Bologna - ITA

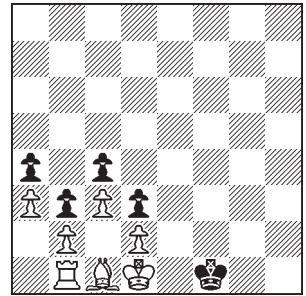
a#3 2.1.1.1.1 9+11

2603.
Christer Jonsson
Skärholmen - SWE

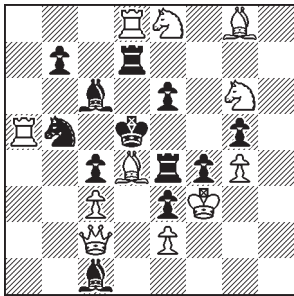
a#4 3.1.1... 2+5

2604.
Franz Pahl &
Mirko Degenkolbe
Ludwigshafen/
Meerane - DEU

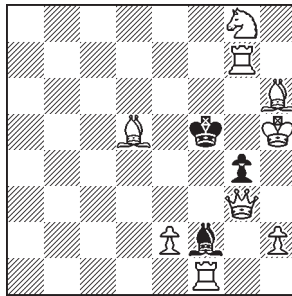
a#8 7+5

2605.
Leonid Makaronez
Haifa - ISR

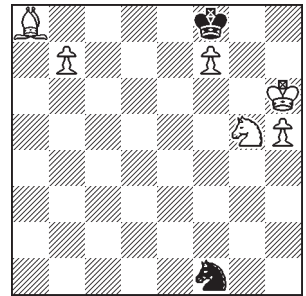
i#3 11+12

2606.
Jorma Pitkänen, Lahti
Omistus:
Antero Harju 60 vuotta

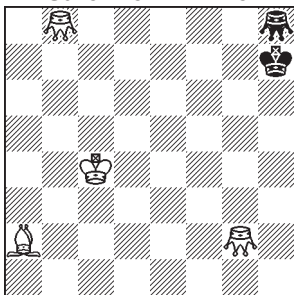
i#6 9+3

2607.
Ioannis Garoufalidis
Ateena - GRC

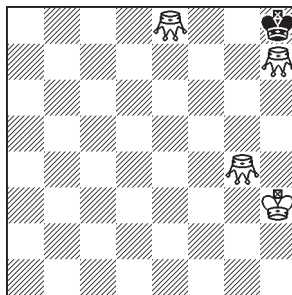
i#17 6+2

2608.
Stefano Spinelli &
Teppo Mänttä
Saronno - ITA / Pori

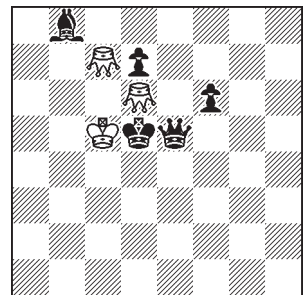
i#10 pisinsiirtoinen
heinäsirkkoja 4+2

2609.
Unto Heinonen
Helsinki

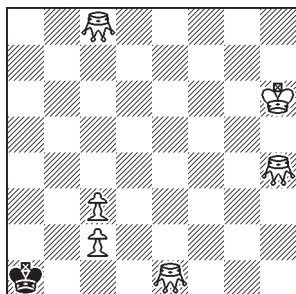
a#7 b) vKh3→b5
heinäsirkkoja 4+1

2610.
Unto Heinonen
Helsinki

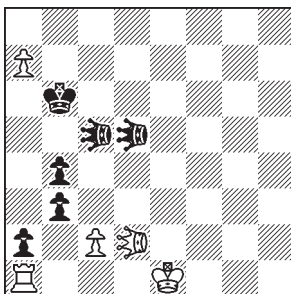
a#3½ b) mTb8
kirke Rex inclusiv 3+5

2611.
Henryk Grudzinski
Jelenia Góra - POL

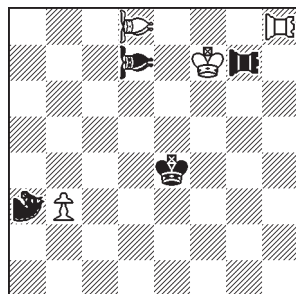
a#4 Koko 0-asema 6+1
a) Ka1→d1 b) He1→h8

2612.
Erich Bartel
Augsburg - DEU

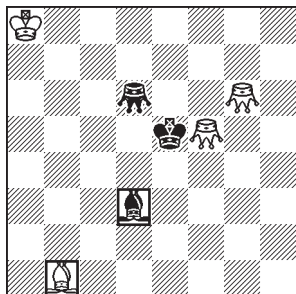
ap#3 tasahyppääjiä 5+6

2613.
Marko Ylijoki
Tampere

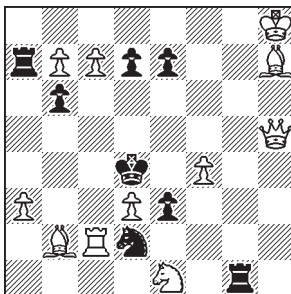
a#3½ 2.1.1... 4+4
LT-metsästäjät d8,d7
TL-metsästäjät h8,g7
aituri+L a3

2614.
Marko Ylijoki
Tampere

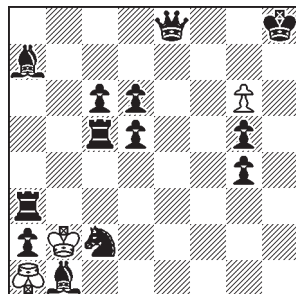
a#3½ madrasi 2.1... 4+3
heinäsirkkoja,
kameleontit b1,d3

2615.
Lubos Kekely
SVK

i#6 SAT kirke 11+8

2616.
Marko Ylijoki
Tampere

s#15 ystävä a1 3+13

ST-lehden sivumääriä

ST-lehdessä on ollut sivuja viime vuosina seuraavasti:

1997	180
1998	132
1999	200
2000	196
2001	240
2002	224
2003	212

Errata ST 4-5/2003

s. 118-119: sivunumeroviittaukset muistilistassa ja pääkirjoituksessa olivat väärin sivuihin, oikeat sivut, joihin viitattiin, olivat 145 ja 145-146.

s. 121: kuviossa 1) mRe2 tulee olla ruudussa e1

s. 150: tehtävässä 2577 on **kaksi** ratkaisua

s. 158: Harri Hurmeen omistustehtävän vaihtelma on 1.-T~8 2.Kh4 Ta/b/c/d/e/f4#

Apumatit / *Helpmates*
 Mikael Grönroos
 Savenottotie 10 C 8
 FIN-65280 Vaasa
 e-mail: mikael.gronroos@fimnet.fi

APUMATTIENSIPAINOSTEN RATKAISUT ST 3/2003

Joulu ja vuodenvaihe lähestyvät uhkaavasti. Mahdollisten kiireitten jälkeen voi siten jouluruokia sulatella tutkia tehtäviäkin. Tällä kertaa on tarjolla 14 apumatin satsi.

Jonssonin 2-siirtoisessa on kaunista katko- ja kiinnityspeliä. Oma 2-siirtoisen esittää jo aiemmin toteutetun teemakombinaation hieman erilaisella koneistolla, minkä vuoksi katson omani julkaisemisen arvoiseksi. Haluan omistaa sen monipuoliselle säveltäjäpersoonalle Pehr-Henrik Nordgrenille hänen 60-vuotispäivänsä johdosta.

Rittirsch esittää monipuolista roolinvaihtoa. Yhteisen tekelemme pohjana on Wiehagenin jo 1992 tekemä tehtävä, jonka pieni tekninen puute saatiin pois. Kolme korotettua lähettä ei mielestämme ole paha asia, kun ne ovat temaattisia! Marko esittelee duaalinvälttöä. Untolla patteri muuntuu erikoisesti.

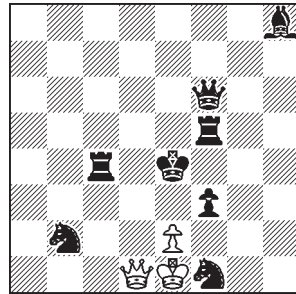
Borchardilla on kaksi tehtävää samalla laudalla eli ratkaiskaapa 'J' ja 'P' erikseen. Jonesin koukkaukset ovat yllättäviä. Garai laittaa taas parastaan. Kun toisen ratkaisun löytää, löytyy varmasti myös toinen!

Simonilla on paljon nappulaa laudalla tuon 'puhtauden' vuoksi. Ehkäpä joku intoutuu toteuttamaan idean lisäämällä vielä jonkun elementin, jolloin kamaa ehkä saisi vähennettyä! Jonssonin 4-siirtoinen on ärsyttävän yksinkertainen, mutta en ole varsinaista edeltäjääkään löytänyt. Pystyisikö joku poistamaan vielä yhden nappulan ilman, että yhtenäisyys särkyi!? Pachi ja Dengkolbe ällistyttävät - monisiirtoisten klassikko!

Hyvää Joulun odotusta lukijoille!

2519. Golubenko 1.a1L exf3 2.Lf6 Dg4# 1.Kf4 e3+ 2.Ke4 De6# 1.Tf5 exd3 2.Kf4 Dg3# 1.Tf4 e4 2.Th4 Df5# 1.h5 Dxf3 2.Kh4 Dg3#. Ainakin minua häiritsee, että albino-nappulalla ei ole minkäänlaista roolia 5. ratkaisussa (CES). Fine, but the fifth solution is unthematical. This is better with four solutions, when Ph6 is Bh6. Compare to my 'Super-albino'!(UH) Katso Unton vertailutehtävä, jossa myös 5. ratkaisussa albino-nappulalla on rooli.

Unto Heinonen Thema Canicum 1996

a#2 5.1.1.1 3+8

1.Dd4 Db3 2.Te5 Dxf3# 1.Re3 Dd6 2.Rd3+ exd3# 1.Tcc5 e3 2.Tce5 Dd4# 1.Ke5 e4 2.Tf4 Dd5# 1.Rd2 exf3+ 2.Kd3 Dxd2#

2520. Jonsson a) 1.Rc5 d3 2.Tb4 Rc7# b) 1.Tc5 Rc3+ 2.Kb4 Ta4# c) 1.Kc5 Kc7 2.Rb4 Ta5#. Erittäin kaunis, vaikkakin Jonssonin tehtäväksi helpohko (AH). Kehujen arvoinen kieltämättä (PV). Hieno sykli musta kolmen nappulan siirroissa c5:een ja b4:ään (CES). Black's cyclical blocks on two squares, and so light!(UH)

2521. Nefjodov 1.Dd6 Tc1 2.Kd5 Rcd2# 1.Dg6 Ld1 2.Kf5 Rg5#. Ovela patterinvaihto (HS). Kahdesti suora + epäsuora patteri. Hyvin tehty 8 nappulalla.(CES) Hyvin toimivat patterit (JP).

2522. Heinonen 1.Dg5 Td7 2.Kf5 Td4# 1.Dc4 Rd7 2.Kd5 Rdf6# 1.Dc3 Ld7 2.Kd4 Lxc6#. L-, T- ja S-patterit. Onnistunutta symboliikkaa täydentävät tukinnat md:lla.(CES) Lahden Tehtävashakki kiittää huomionosoituksesta, hienosta omistustehtävästä (JP).

2523. Muralidharan 1.De4 exf4+ 2.Ke6 f5# 1.Dxe3 d4+ 2.Ke4 Txf4#. Toinen ratkaisu (1.De4) suorastaan hivelevän kaunis (HK). Original and difficult (UH).

2524. Larsen 1.Ke4 Tg3 2.Rf5 d3# 1.Kf4 Ld5 2.Lc4 De4#. Tosi vaikea kun en keksinyt toisen ratkaisun logiikkaa tässä 'katkoprapusopassa' (HS). Pieniä epäyhtenäisyyksiä mutta vaikeahko (CES).

2525. Ylijoki 1.-Lf1+ 2.Kf2 Rg4+ 3.Kg1 Lh3# 1.-Rd1 2.Df2 Lg4+ 3.Kf1 Re3#. mD jää toimitta toisessa ratkaisussa (HK). Kaunis miniatyyri! Patterit ja paluut. Pisteenä i:n päällä vielä vuorottelu L/Rg4.(CES) A real found!(UH) Paluuteeman hieno toteutus. (JP)

2526. Garai & Grönroos a) 1.-Lxg3 2.Rd4 Le1 3.Te3 Rxf4# b) 1.-Rxb2 2.Le3 Rd5 3.Dd4 Rb4#. Valkean L ja R avaavat kauniisti linjoja ja palaavat sitten auttamaan tukintätoissä (AH). Paluiden erikoinen ja mielenkiintoinen luomus, Teknisesti esimerkillinen.(HS) Vuororaivaukset, paluut, laatua, vaikkakin 'tavaraa riesaksi asti'? (HK). Two switchbacks, unfortunately the black's mechanisms are separate.(UH)

2527. Jonsson 1.Kf5 Lc3 2.Tg4 Lg7 3.Df4 Lh7# 1.Dc3 Lf7 2.Tf4 Le6 3.Le4 Lxc3#. Tricky tempo-play (JB). Yllättävät ja hauskat temposiirrot vastakkaisista suunnista (CES). The amazing natural way to present the tempo moves! (UH)

2528. Jones a) 1.Td4 Tg4 2.De4 dxe4 3.Le6 Lg3# b) 1.Kd6 Tg5 2.Dd5 cxd5 3.Lc7 Lb4#. Nice Queen sacrifices (JB). Vihje jelp-pasi tässä (PV). Vahinko että a-matti on epäpuhdas (CES)

2529. Spåre a) 1.-Le3 2.Ke1 Lf2+ 3.Kd2 Le1+ 4.Kc1 Ld2# b) 1.-Lh6 2.Ke1 Tg5 3.Kd2 Ka1 4.Kc1 Tc5#. Kiva valkean paluu alkusemaan (HK). Tässä tähdentäisin vielä ihannematteja (CES). Light and nice! The black king does the same moves.(UH)

2530. Garai 1.Lc4+ Kc6 2.Rg7 Kd6 3.Rb2 Ke5 4.g4 Lxe4#. 4 times interferences, nicely done (JB). Easy to solve (UH).

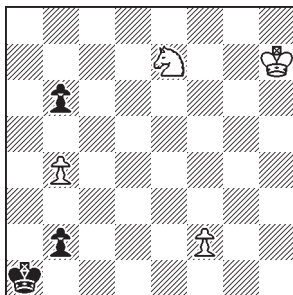
2531. Feather a) 1.b2 c4 2.b1T cxb5 3.Tc1 b6 4.Tc7 b7 5.Td7 b8D# b) 1.Kc7 b8T 2.Ld8 Tc8+ 3.Kb6 Tc3 4.Ka5 Txb3 5.Lb6 Ta3#. B-muoto on vaikea. Hyvä tehtävä.(PV) Asemanmuutos häkellytti hetken. Ovelat duaalinvältöt.(HS) sc2->b7 on tosiaan eri-

koinen paradoksi!(CES) The best move is Rxb3 in the fine work (UH).

2532. Koistinen 1.Lf5 Txe4 2.Ka2 Txd4 3.b3 Txd3 4.Ld6 Txd6 5.Lb1 Ta6#. Kierroksen 'paha päähkinä'!(CES) This was horrible difficult! (UH) vT urakoi tienraivauksessa. (JP) Kierroksen selvästi vaikein tehtävä, koska se varsin monilta jäi ratkaisematta. Kannattaa tutkia tarkkaan, mikäli ei ratkennut. Raivauspeli on kaunista ja tarkkaa.

2533. Jonsson 1.g1T Rc6 2.Tb1 Rd4 3.Txb4 Rc2 4.Tg4 Re1 5.Tg1 Th4#. Clever (JB). MT-korotus ja kierto perään duaalinvältöillä maustettuna. Kauneusarvot?(CES) The high-level classic!(UH) Marko esittää osittaisen edeltäjän tehtävään, ks. vertailutehtävä - kaunista ja taloudellista!

Marko Ylijoki
StrateGems 2003

a#6

4+3

1.b1T f4 2.Txb4 f5 3.Te4 f6 4.Txe7+ f7 5.Te1 f8D 6.Tb1 Da3#

2534. Ylijoki 1.-Ta1 2.Kd6 Ta6+ 3.Ke5 Tf6 4.Ke4 Tf1 5.Tf4 Kd1 6.T8f5 Te1#. Exchange of White Rook and King. Rundlauf Rook. Solved within a minute but a good strategie. (JB) Tamperelainen 0-0-0-0! (HS) Fine problem (RL). Paikanvaihto pitkän kaavan mukaan! Ohessa vielä kolmen T:n uraus.(CES) Original and difficult (UH).

2535. Pitkänen 1.0-0 Lxg4 2.Le8 Lh5 3.Ld7 g4 4.Td8 g5 5.Kf8 g6 6.Ke8 g7#. Lahtelainen K:n tempokolmio!? K palaa linnoituksen jälkeen kotiin. Rakenne perustuu siihen, että mL:n on päästävä e8:n kautta perille.(CES) vK:n ainoa oikea paikka a1. (JP)

Itsematit, satushakki ja mate-
maattiset shakkitehtävät /
Selfmates, Fairies and Mathematical Chess Problems

Joose Norri

Meritullinkatu 7 A 13, 00170 Helsinki

Puh / Tel: (09) 6222 961
joose_norri@hotmail.com

Itsemattien jälkeen on pisinsirtoista, heinäsiirkoja ja kirkeä Rex inclusivina, kaikki selvitetty viime numeroissa. Kökossa siirtojen tulee tapahtua miehitettyjen ruutujen vierusruuduille, mikä koskee myös shakkia - kuningas voi siis joskus astua näennäisesti uhatulle ruudulle. Nolla-asema ei ratkea, vaan vasta muutosten jälkeiset asemat. Apupakkomatissa valkea alkaa ja yhteistyössä pyritään asemaan, jossa valkea voi tehdä yhden siirron itsematin. Tehtävän neljä ensimmäistä siirtoa ovat siis apupeliä, valkean seuraava pakottaa mustan tekemään matin. Tasahyppääjä hyppää pukkinappulan yli siten, että pukki jää tarkalleen lähtö- ja tulo-ruudun keskipisteeseen. Kuvion tasahyppääjä d2 pääsee b2:een, b8:aan ja d8:aan.

Lähetti-torni-metsästäjä liikkuu eteenpäin kuin lähetti ja taakse kuin torni, TL-metsästäjä päinvastoin. Kumpikaan ei liiku vaakasuoraan. Aituri voi tehdä ratsun siirtoja samassa linjassa useampia peräkkäin, esim. a1-c2-e3-g4, pysähtyen esteisiin normaalilla tavalla. A3:ssa on sen ja lähetin yhdistelmä.

Kameleontti muuttaa välittömästi siirryttyään muotoa sarjassa R-L-T-D-R-... Kuviossa näytetään tämänhetkinen olomuoto. Madrasissa samanlaatuiset eriväriset nappulat lamautuvat uhatessaan toisiaan, jolloin ne eivät voi siirtyä ja vaikka kuningas voi astua niiden uhkaamille ruuduille. Heinäsiirrat eivät välttämättä lamautta toisiaan, koska voi olla että vain toinen on uhattuna; kameleontit lamauttavat toisensa jos niiden olomuoto on sama.

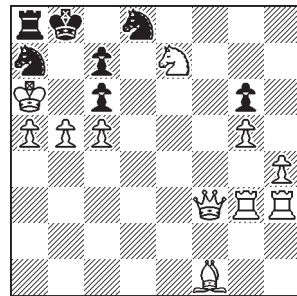
SAT on Ladislav Salain kehittämä peli-

muoto. Jos kuninkaalla on pakoruutu, on se shakissa. Jos shakkia ei voi torjua (esim. tukkimalla pakoruudun, siirtämällä kuninkaan ruutuun jossa sillä ei ole pakoruutuja, avaamalla vihollisen suojaus pakoruutuun), on kyseessä matti. Kuningasta ei voi lyödä. Jos kuviossa olisi mustan siirtovuoro, voisi hän tehdä matin siirrolla Th1 (mitä hän ei itsematissa tietenkään vapaaehtoisesti tee).

Viimeisessä sarjasiirtoisessa tehtävässä valkea tekee peräkkäin kaikki siirrot, minkä jälkeen musta kuningas on matissa. Ystävä on nappula, joka saa sellaisen oman nappulan siirto- ja lyöntivoiman, joka suojaa sen.

Lopuksi korjaus itsemattiin vuodelta 1996.

1120k
Reino Heiskanen
Tervalampi

i#10

11+7

Ratkaisu **1.b6** (2.bxa7+) cxb6 2.axb6 Re6 3.Df8+ Rxf8 4.Tf3 Re6 5.Tf8+ Rxf8 6.Tf3 Re6 7.Tf8+ Rxf8 8.Lh3 Rh7 9.Rxg6 R~ 10. xR Rb5/c8#.

To our foreign readers:

Selfmates: 2605-2607

Selfmate maximummer with Grasshoppers: 2608

Helpmate with Grasshoppers: 2609

Helpmate circe Rex inclusiv: 2610

Helpmate Köko zero-position: 2611

Helpcompelmate with Equihoppers: 2612

Helpmate with BR-Hunters (LT-Jäger)

d7,d8 RB-Hunters g7,h8 Nightrider+Bishop a3: 2613

Helpmate Madrasi with Grasshoppers

and Chameleons: 2614

Selfmate SAT circe: 2615

Seriesmate with friend (has the moving powers of a piece of the same colour that protects it): 2616

ITSEMATTI-JA SATUSHAKKIENSIPAINOSTEN RATKAISUT 3/2003

2536. Janevski 1.Te8!(2.Txg4+[A]Txg4 3.Te4+[B]Txe4#)d52.Te4+[B]dxe4 3.Lxe3+[C]Rxe3#; 1.-Te6 2.Lxe3+[C]Txe3 3.Txg4+[A]Lxg4#. Valkean siirtojen kehä, yksi laatijan erikoisuuksista. Mustan vastaukset valkean teemasiirtoihin muuttuvat ja mattipatteria käytetään aina eri tavalla - verrattakoon vaikka tehtävään sivulla 143 ST 4-5/2003:ssa. (JN). Kohtalainen houkutus 1.Tc6? d5! ja muutenkin oikein hyvä eikä liian vaikea ratkaistava (AH). The Janevski cycle of second and third move (JB).

2537. Makaronez 1.Rd3+/Rg6+? Rxd3/Rxg6! 1.Dd7!(2.Lxc7+ Txc7 3.Dd4+ cxd4#) 1.-Re4/Rf7 2.Rd3+/Rg6+ cxd3/Dxg6 3.f4+ gxf4#. A little pity the repeating 3rd move (JB). Runsaasti materiaalia ja vain kaksi muunnelmää, jotka päättyvät samaan mattikuvaan. Ei sävähdyttänyt (OH).

2538. Spinelli 1.Ka1 Hf8 2.Hb2 Hf4 3.Le6+ Kh7 4.Hb1 Hh4 5.La2 Hh8#. Theme figurative: the black G runs in the rectangle h8-f8-f4-h4 and returns to the initial square (laatija). Valkea ja musta pelaavat lähes koko ajan omaa peliään (OH). En ole ymmärtänyt Spinellin 5-siirtoiseksi rajoittamisen ideaa. Hänhän on tehtaillut näitä 5-siirtoisia pisisiirtoisia heinäsiirkkatehtäviä pilvin pimein (JS).

2539. Feather *1.-Ha8# a) 1.Hf7 Ha8+ 2.He6 Hxg2 3.Hh7 Hg4 4.Ra2 Ha1+ 5.Rb2 Hc3# b) 1.h2+ Hxh2+ 2.gxh2+ Kf2 3.g1R Ke3 4.Re2 Hf2 5.Rc3 Hd4#. I have tried it out on a couple of solvers and it seems not to be as difficult to solve as one might at first think (laatija). Vastaaviin mattikuviiin päästään aivan eri reittejä (JN). Heinäsiirran tukintaa. A-muodossa olisi pitänyt olla ratsumyös tukkimassa - ei tornia! Ei edes julkaisukelpoinen tällaisessa muodossa. Tehtävät erillisiä (JS)! Vaikeahko patterinhajotusidean vuoksi (HK) Tämä oli kyllä

vaikein laatijan monista viimeaikaisista samantyyppisistä tehtävistä, oli välillä ratkaisijan usko voimiinsa kadota (OH). A typical Feather (JB).

2540. Ylijoki 1.-LTc5 2.Ra5 Dac6+ 3.Rc4 LTxc4 ja 1.-LTle5 2.Lf2 Af6+ 3.Ld4 TLxd4# sekä 1.-LTxb7 2.Txc4 LTc8 3.Tc6 LTxc6# ja 1.-TLxh4 2.Dxd4 TLh8 3.Df6 TLxf6#. Tällainen valmiiden patterien hyödyntämis/tuhoamisjuttu tällä kertaa (laatija ensimmäisestä ratkaisuparista, joka tehtävän alkuperäisessä versiossa oli ainoa). Ihmettelin kovasti, miksi Marko on lähtenyt tällaisiin satushakin syövereihin. Sitten kuulin, että 2+2 ratkaisuiset apumatit ovat nykyään muotia, joten siitä vaan (OH). Huomasin, että samalla patteriasetelmalla saadaan aikaiseksi eräs toinenkin mielenkiintoinen juttu. Onnistuin yhdistämään (laatija toisesta ratkaisuparista). Kaunista ja analogista. En muista kuka ennusti, että 2+2-ratkaisuiset apumatit ovat tulevaisuutta (JS).

2541. Heinonen 1.-nTh4 2.nLg4 nRc4+ 3.Kf4 nDxg4# ja 1.-nLb3 2.nTc4 nRf7+ 3.Kd5 nDxc4#. Klassista peliä sovitettuna neutraaliympäristöön. Oli hankala saada korrektiksi, kun näitä lyöntipattereita tuppaa syntymään sinne sun tänne (laatija). Absolutely brilliant find (JB). Eka ratkaisussa kaikki siirrot tapahtuvat nelosriville ja toisessa diagonaalille a2-g8. Mutta jos taitava laatija määrätään tekemään tehtävä tällä materiaalilla ja vaatimuksella, niin paljon vaihtoehtoja ei liene. Oikein hyvä siis, ellei edelletty (OH). Ei uutta auringon alla (JS).

2542. Heimo 1.f4 HAh2 (d5-b4-b3-d2-f1-h2) 2.f5 Kg5=. Jos musta ei siirrä lainkaan sotilaitaan, olisi valkean pelattava f4 ja HXg6, mutta jälkimmäinen siirto ei ole mahdollinen. Jos taas vain f5-f4, niin valkean tulisi pelata HAXf6 ja joko HXg6 tai HAg5, mutta kumpikaan ei ole mahdollinen. Niinpä musta tekee kaksi sotilaan siirtoa f5-f4 ja f6-f5 ja kuningas jää paikalleen. Tyhjällä laudalla on neljä ruutua b4,d2,f6 ja h2, joista HA vartioi kaikkia c5-ruudun ympärysruutuja. Ruuduissa b4 ja f6 HA olisi lyötävänä. Ruudusta d2 HA ei vartioikaan ruutua d6, sillä sotilaita f3 ja f4 katkaisevat sinne suuntautuvat reitit (laatija). Sentään kaksi ratkaisijaa: Hauskaa neljän vallin biljardia. Onnistuikohan pouk-

koiluni (OV)? Pääee nappula, mutta toteutus heikko - ilman ruutupaperia ei ratkennut. Teemaa ei ratkaistessa keksi (JS)! OH ratkaisijana: Minulta kysyttiin, että ratkeeko tehtävä muuten kuin käyttämällä runsaasti ruutupaperia. Muistin, kuinka tehtävä sai alkunsa kevätpäivillä, jolloin oli käytössä tavallinen lauta ja nappuloiden loppuessa virvoitusjuomapullojen korkkeja ruutuhen merkkaamiseen.

2543. Murarasu Yksinkertainen tapa ilmoittaa ratkaisu: 1.Kc5/6/7 Ke2/3/4 2.Kd5/6/7 Kd3/4/5 3.Ke5/6/7 Ke2/3/4 4.Kd4/5/6 e3/4/5#. Valkean viimeinen on ainoa siirto, joka ei synnytä sotilasta lähtöruutuun. Three echo mates (laatija). Itsekin 10 vuotta sitten tutkin K+K+1-materiaalia paljon ja ihmettelinkin, miksei tollanen sattunut silmään (JS). Vaikka en olekaan asiantuntija, niin tämä vaikuttaa demotehtävältä (OH). Nice Echo (JB).

2544. Hurme Laatija: "a) 1.0-0-0 [asemaan on voitu päästä mustan lyönnin ja uudelleensyntymisen avulla, jolloin tornitus on sallittu] Le7 [katkaisee matin torjuvan siirron 3.Te8-e1] 2.Te8 Kc7#; b) 1.-Lc3 2.Kf8 Kd7 3.Tg8 Ke8#: c) 1.Kf7 Le1 [vK ei ole shakissa, koska lyönti syntymisruutuun on kielletty] 2.Te8 Kg7 3.Kf8 Lb4# [paluu, ei 3.Lh4+? Te1] Tehtävä esittää kaikki peruskummallisuudet antikirkestä, myös retron kautta lyönnin vaikutukset." Tätäkin materiaalia joutui tutkimaan tehtävän laajentamiseksi. Tällaisenaan ei kelpo (JS). Mattikuvat senkun paranevat siirryttäessä a-muodosta c-muotoon (OH).

2545. Laborczi 1.Txh5 (THh8) LEOxh5 (Ta8) 2.0-0-0 THxc8 (Ke8)+ 3.Td7 THxc6 (Ta8) 4.0-0-0 LEOe8#. Unexpectedly, black performs two long castlings in succession (laatija). Mielestäni vuoden tähän asti paras satutehtävä. Jopa ratkaisun vaatimattomien siirto 3.Td7 on perusteltava kolmella eri tavalla ja muut siirrot vielä monimutkaisemmin (OH). Etsin puoli päivää 00:lla alkavaa ratkaisua. Arvaan miksi tämä tehtävä on lähetetty juuri tänne. 000+00 & 00+000 still to go (JS)!? Mitä mahtaa Juha tarkoittaa? Ainakin hän on laatinut itse tehtävän, jossa tapahtuu kolme linnoitusta samoilla nappuloilla samassa ratkaisussa, nr. 936 ST1/1996, ja lisäksi voittanut Jukka Tuovi-

sen kanssa palkinnon Thema Danicumissa kahden lyhyen linnoituksen esityksellä. Muutama ratkaisi muuten hyvin, muttei muistanut, ettei kirke Rex inclusivissa pelkä kuninkaan torjumaton lyönti vielä ole matti (JN).

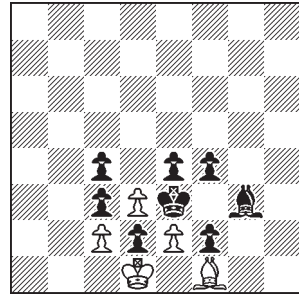
2546. Heinonen 1.Pxh7 d5 2.Pxf7 Ph4 3.Pf3 Pe4+ 4.Pe3 Vg4 5.a4 Md7 6.Pa3 Mc5 7.Pc3 Mb3 8.cxb3 a5 9.Lc2 Pa6 10.Lxc7 Pg6 11.Lg3 e5 12.h4 Vb4 13.h5 Lh4 14.hxg6 Me7=. Tämä on temaatteisesti edellistä muotoa kiinalaisempi ja parempi (laatija). Tietooni ei edelleenkään ole tullut aiempaa kuudentoista nappulan patitusta johtopelissä. Noam Elkies on laatinut ortodoksi-pattijohtopelin, mutta siinä lyödään monta nappulaa. Joillekin tuotti vaikeuksia muistaa, että sellainen siirto kuin Mb8-c6 on laitton, jos b7:ssä on nappula (JN).

Paha pähkinä 13

Health warning: this nut could drive you nuts.

Terveysvaroitus: tämä pähkinä voi tehdä teidät hulluiksi!

Alexander Toger Buletin Problemistic 2003

a#5 1.3.1.1... 5+6

Solution to / ratkaisu Paha pähkinä 12

1.Dh3! (2.Dxe6+)
1.-Rg4 2.Df3+
1.-Lf8 2.Lb7+
1.-d3 2.Dxd3+
1.-Ke4 2.Df3+
1.-T6~ 2.Df3+/Re7+
1.-Te5 2.Lb7+

RATKAISUPISTEET		ST 3/2003: 2514-2546					
	#	+=	a#	i#, satu	3/03	2003	YHT
Ratkaisija	13	-	41	35	89	295	
Johan Beije			41	18	59	166	1172
Antero Harju	7		35	3	45	144	4346
Olli Heimo				35	35	119	3965
Arto Heimonen	10		39	8	57	57	57
Unto Heinonen			41		41	116	3423
Teemu Helineva	8		40	14	62	62	62
Erkki Helminen	9		21	4	34	90	1494
Yrjö Hiltunen			37		37	110	3703
Hannu Kettunen	13		41	17	71	268	5134
Tommi Lantta	4		24	6	34	34	218
Romuald Lazowski	13		41	27	81	263	750
Petteri Paronen			27		27	99	244
Jorma Pitkänen			21		21	65	715
Hannu Sokka	13		40	5	58	177	2540
Carl-Erik Späre			40		40	99	576
Pentti Vähämäki	10		36		46	145	3643
Olli Välikangas				12	12	31	2563

Lisäksi Pentti Vähämälle 16 pistettä ST 1/2003: n ja Hannu Sokalle 21 pistettä ST 2/2003:n mattitehtävistä, lisätty yhteispisteisiin.

ST:n ratkaisijoille

ST-lehden ensipainosten ratkaisijat saavat jokaisesta 500 pisteen ylityksestä pienehkön tehtäväopuksen.

Ota yhteys kirjastonhoitaja Neal Turneriin, osoite alla.

Dear Solvers!

Each time a solver reaches 500 pts, he is entitled to a chess problem booklet, usually published by ST.

Please, contact our librarian: Neal Turner, Vanha Hämeenkylläntie 26 A, 00390 Helsinki, Finland.

e-mail: nealturnerfinland@hotmail.com

Tehtävällat

Helsingin tehtävällat vuonna 2004 alkavat Shakkikodissa parillisten viikkojen keskiviikkoina alkaen noin kello 18.30. Vuoden ensimmäinen tehtävällat on keskiviikkona 7.1.2004. Shakkikodin osoite on Haapaniemenkatu 14 A, kävelytaso lähellä Verovirastoa apteekin talon takaosassa. Lisätietoa ST:n pääkaupunkiseudun toimihenkilöiltä, kts. 2. kansisivu. Ohjelmasta on tietoa ST:n kotisivuilla.

Pirkanmaan shakkitehtäväkerhon tehtävällat ovat keväällä 2004 kuukauden ensimmäisenä keskiviikkona Vanhan kirjastotalon Mäkelän kabinetissa klo 18.00-20.30. Lisätietoa Kauko Virtaselta, yhteystiedot 2. kansisivulla.

Muiden osastojen toiminnasta kertovat yhteyshenkilöt, yhteystiedot 2. kansisivulla.

Valikoituja apumatteja

Kaksivuotias kummipoikani käveli keittiös-tä luokseni kädessään kirkas muovipussi. ”Otaksää tomaattia?”, vesseli kysyi vanhemmiltaan omaksumallaan tavalla, mutta tarkoitti kylläkin itse haluavansa rouskuttavaa. Pelkästään tämä lievästi virheellinen lauseenmuodostus huvittaa kerta toisensa jälkeen. Mutta jotta koko tarinan ulottuvuus tulisi esille, on syytä mainita, ettei pussissa ollut suinkaan tomaatteja vaan poikkeuksellisen suuria punaisia paprikoi-ta.

Edeltäjäkysymys on tehtäväshakissa sellainen asia, jossa tomaatit ja paprikat tuppaaavat menemään itse kultakin sekaisin. Laatijan ei kannata tästä kauheasti huolehtia, koska lopullinen vastuu on tuomarilla. Tietysti tuomarit kuitenkin tekevät päätöksiä, jotka eivät kaikkia miellytä. Tuomarin päätöksistä edeltäjien suhteen voi aina purnata, mutta ei oikeastaan valittaa, koska tehtäväshakin koodeksi määrittää aivan selvästi, mitä asioita tuomiossa valitus voi koskea.

Monissa urheilulajeissa on tultu niin pahoihin riitatilanteisiin, että asioita on vietty siviilituomioistuimeen asti. Tehtäväshakissa ei kuitenkaan ainakaan vielä puhuta niin suurista rahasummista, että kanne voisi mennä läpi. Ja tuskinpa syytöksiä kunnianloukkauksesta otettaisiin sen vakavammin.

Laatijan on siis tyydyttävä tuomarin mielipiteeseen, olkoonpa se millainen tahansa. Jokainen vääryyttä kokenut voi kuitenkin asettaa mielestään epäkelvon tuomarin henkilökohtaiseen boikottiin. Toisaalta, jos asiaan suhtautuu tällaisella vakavuudella, kannattaa ehkä miettiä omaa vastuutaan uudemman kerran. Laiton kopiointi ja luvaton haltuunotto näyttäisi olevan sallittua, jos siitä ei jää kiinni. Rysän päältä yhytetyn tekijän mielestä legaliteetti ei ehkä muutu, koska hän saattaa keksiä teolle uuden, vähemmän kriminaalin selityksen.

Seuraavissa neljässä tapauksessa jokainen voi muodostaa oman mielipiteen-

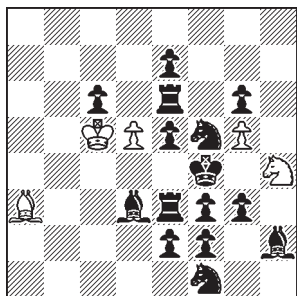
sä, ja verrata sitä kyseisen tuomarin mielipiteeseen. Jotta tomaatti-paprika-problematiikka tulisi hyvin kattavasti esiin, olen ottanut vertailtavaksi neljä tyystin erilaista tuomarin suhtautumistapaa. Valitettavasti tämä palsta kärsii vaihtuvien aiheidensa vuoksi ensipainospalstojen kaltaisen interaktiivisuuden puutteesta. Sen vuoksi kaikki mahdollinen debatti on käytävä kabinetteis-sä.

Uralski Problemistin vuoden 2001 apumattituomiossaan Michal Dragoun totesi, että Hans Peter Rehmin tehtävä **A** on sisältöltään Michel Caillaud'n tehtävän **B** edeltä-mä. A: 1.Te4 Rxf5 2.Re3 Rxe3 3.Kxe3 Lc1# 1.e4 Lb2 2.Te5 Lxe5+ 3.Kxe5 Rxg6#, B: 1.Re8 Re6 2.Rac7 Rxc7 3.Kxc7 La5# 1.Rb5 Lb4 2.Dc5 Lxc5+ 3.Kxc5 Rxd7#. Molemmis-sa tehtävissä teemasisältönä on Zajic ja Zilahi.

Hieman lievemmin edeltäjäkysymykseen suhtautui Alfred Gschwend *The Problemistin* kaksisiirtoistuomiossa 2000. Hän mainitsee, että Aleksandr Tshistjakovin loistava tehtävä **C** on liian samankaltainen Toma Garain tehtävän **D** kanssa, vaikka jälkimmäinen ei olekaan yhtä viehättävä. C: a) 1.Rd4 Dxc2 2.Lg2 Df5# b) 1.Rd6 Txd5 2.Te6 Tf5#; D: 1.Rd5 Dxf4 2.Tc7 Db4# 1.Rd3 Dxd2 2.Lb2 Db4#. Tuomari toteaa myös, että jos Tshistjakov olisi ollut laadittu ”Garain mukaan”, se olisi mahtunut tuomioon.

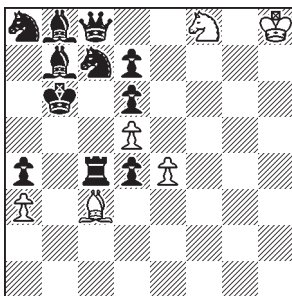
StrateGemsin kolmesiirtoistuomiossa 2000 tuomari Michel Caillaud joutui pohti-maan mielenkiintoista itse-edeltämistapa-usta. Tehtävät **E** ja **F** ovat molemmat Hans Peter Rehmin käsialaa, ja kyse on jälleen Zajic+Zilahi -tematiikasta. Caillaud kirjoit-taa E:stä: ”Selvästi kilpailun innovatiivisin tehtävä... Mutta laatija julkaisi samaan aikaan toisen tehtävän samalla matriisilla. Tähän hän on sisällyttänyt Grimshaw-kat-kon, joka on vaatinut 5 nappulaa lisää, huonomman kaksosen sekä epäharmoni-semmat ratkaisut. Tämä aiheuttaa kysy-myksen: milloin jo valmiiksi hienoon kakkuun on tullut pantua liikaa kermaa päälle?

A) Hans-Peter Rehm
Uralski Problemist 2001

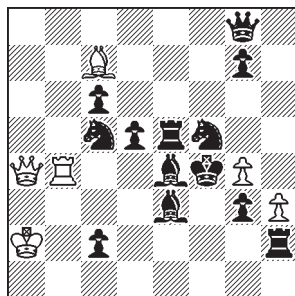
a#3 2.1.1.1.1.1 5+15

B) Michel Caillaud
2. palkinto
Peter Kniest MT
1997-2000

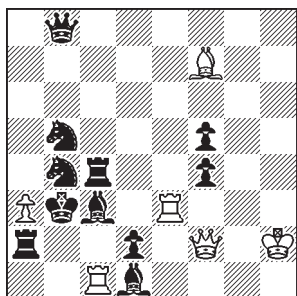
a#3 2.1.1.1.1.1 6+11

C) Aleksandr Tshistjakov
The Problemist 2000

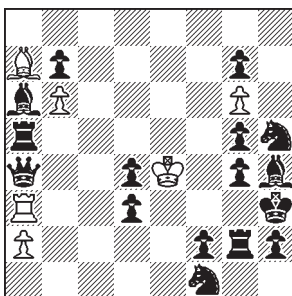
a#2 b) vTb4→d4 6+13

D) Toma Garai
Thema Danicum 1986

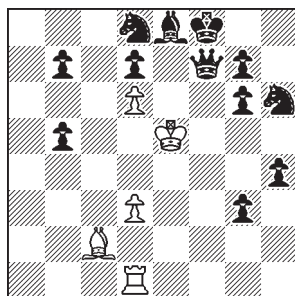
a#2 2.1.1.1 6+11

E) Hans Peter Rehm
3. palkinto
StrateGems 2000

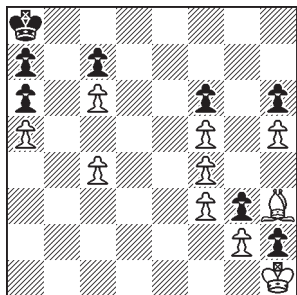
a#3 b) mKh3↔msh26+16

F) Hans Peter Rehm
3. palkinto
Schach-Aktiv 2000

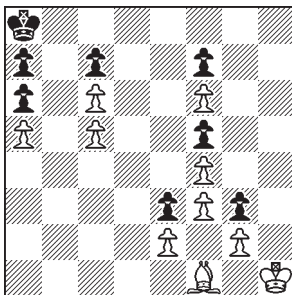
a#3 b) mKf8→g8 5+12

G) Vladimir Janal
6. kunniamaininta
StrateGems 2001

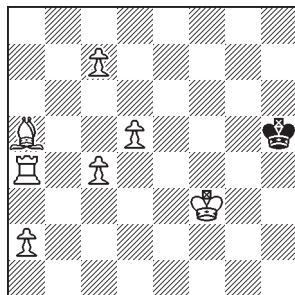
a#16 10+8

H) Kari Karhunen
Suomen Tehtäväniekat
1997

a#24 10+8

I) Thomas Dawson
British Chess Magazine
1912

a#2 0.1.1.1 7+1
b-d) mKh5→h4→a7→d4

Varmasti makukysymys.” E: a) 1.Tb5 Lb8 2.Rfg3+! Lxg3 3.Kxg3 Txd3# b) 1.Lb5 Txd3 2.Rhg3+! Txg3 3.Kxg3 Lb8#; F: a) 1.Dg8 Lb3 2.Rhf7+! Lxf7 3.Kxf7 Tf1# b) 1.Df8 Tf1 2.Rdf7+! Txf7 3.Kxf7 Lb3#. Lopuksi tuomari jatkaa: ”Mielestäni Grimshaw ei ole ihan hintansa väärsti. *Schach-Aktiv*’ssa julkaistu muoto on täydellinen ja olisi voittanut 1. palkinnon tässä kilpailussa.”

Samaisen yhdysvaltalaisen lehden huhti-kesäkuun numerossa 2003 julkaistiin Jorge Kaposin monisiirtoistuomio vuodelta 2001. Kuudennen kunniamaininnan sai Vladimir Janalin tehtävä **G**, jossa on tiettyjä samankaltaisuuksia Kari Karhusen tehtävän **H** kanssa. Tuomari totesi henkilökohtaisessa vastauksessaan tämän artikkelisarjan kirjoittajalle, että molemmissa tehtävissä tapahtuu mustan kuninkaan täyskierto ja mustan sotilaan excelsior-marssi, mutta vaikka tehtävät ovatkin selvästi sisaruksia, eivät ne kuitenkaan ole klooneja. **G**:

1.Kb8 Lg4 2.Kc8 Lh3 3.Kd8 Lg4 4.Ke7 Lh3 5.Kd6 c5+ 6.Kxc5 Lg4 7.Kxc6 Lh3 8.Kb7 Lg4 9.c5 Lh3 10.c4 Lg4 11.c3 Lh3 12.c2 Lg4 13.c1L Lh3 14.Lxf4 Lg4 15.Lb8 f4 16.Ka8 Lf3. H: 1.Kb8 Kg1 2.Kc8 Kh1 3.Kd8 Kg1 4.Ke8 Kh1 5.Kf8 Kg1 6.Kg8 Kh1 7.Kh7 Kg1 8.Kg6 Kh1 9.Kxf6 Kg1 10.Ke6 Kh1 11.Kd5 Kg1 12.Kxc5 Kh1 13.Kxc6 Kg1 14.Kb7 Kh1 15.c5 Kg1 16.c4 Kh1 17.c3 Kg1 18.c2 Kh1 19.c1R Kg1 20.Rxe2+ Kh1 21.Rd4 Lxa6+ 22.Ka8 Lc8 23.Rc6 a6 24.Rb8 Lb7#.

Hieman nyreään naapurin vanha rouva kertoi porraskäytäväkeskustelussa, että hänen 90-vuotissyntymäpäivillään oli pito-palvelu tarjoillut ”pelkkää makkeeta makkeeta”. Toiselta taholta taas kuulin, että juhlapöytä oli notkunut mm. erilaisten herkullisten voileipäkkujen painosta. Niin. Niin sitä ihminen on erehtyväinen. Tehtävähakilliseksi peräräätiksi tarjoillen erään useasti jäljennetyn idean kantatehtävän **I**: a) 1.-c8D 2.Kh4 Dg4# b) 1.-c8T 2.Kh3 Th8# c) 1.-c8L 2.Ka8 Lc7# d) 1.-c8R 2.Kc5 Lb6#.

Laadintakilpailuja

G. Bouma 80 JT

Mattitehtäville, itse- tai apumateille, joiden pituus on enintään kuusi siirtoa ja joissa kuningas siirtyy ruudulta, johon myöhemmin siirtyy erivärinen nappula.

Tuomari on Bas De Haas, tehtävät 1.1.2004 mennessä (kiire!) osoitteella

Henk Le Grand, Heimanslaan 5, 6705 AD Wageningen, The Netherlands, sähköpostilla

h.le.grand@wanadoo.nl

S. Sovík 60 JT

Kaksi ryhmää, neljän siirron mattitehtävät ja neljän siirron itsematit. Tuomari on juhlija, tehtävät 29.12.2004 mennessä osoitteella

Ján Golha, Lúky 1231/89, 952 01 Vrable, Slovakia, sähköpostilla
jan.golha@carrier.sk

Chess Composition Microweb

Juraj Lörincin verkkosivu Chess Composition Microweb julistaa itsemattikilpailun, jonka teema on: ratkaisussa, hokutuksissa tai esipelissä valkea kuningas tekee vähintään yhden siirron.

Satutehtävät ovat sallittuja, samoin kaksosmuodot ja useat ratkaisut. Kilpailu käydään kahdessa ryhmässä:

Itsematit, tuomari Juraj Lörinc
Satutehtävät, tuomari Stephen Emmer-son

Palkinnot tehtäväkirjoja, tehtävät 15.2.2004 mennessä sähköpostilla:
juraj.lorinc@bigfoot.com

ST:n kesäkilpailu 2003

ST:n kesäkilpailuun 2003 osallistui 12 laattijalta peräti 18 tehtävää. Tuomari on ruotsalainen Lennart Werner.

Pieni on kaunista

Small Is Beautiful

Henry Tanner

Laivalahdenkaari 9 B 37, FIN-00810 Helsinki

henry.tanner@mbnet.fi

Joulukuinen annos pientä & kaunista sisältää mm. Tepon 12 heinäsiirkkatehtävää, joissa tapahtuu paljon uskomattomia asioita!

Tehtävässä **2621** on tosiaankin – puristien kauhuksi – alkuaseman shakki; esim. vs:n lisääminen d4:ään johtaisi lukuisiin sivuratkaisuihin. **2628** on valkea-alkuinen apumatti. **2629** on apupatti. **2630**:ssä tapaamme gnun, joka on ratsun (1,2-juoksija) ja kamelin (1,3-juoksija) yhdistelmänappula. Lisää gnutietoutta nelinurkkapalstalla. **2631**:n orvot liikkuvat kuten niitä uhkaavat (katsovat...) vastapuolen nappulat. Kuvioasemassa Oa8 voi siirtyä kuin L, Og5 kuin T. Huomattakoon erityisesti, että kuningas ei voi siirtyä vastapuolen orvon viereen.

Olkaa huolellisia Tepon tehtävien vaatimusten ja satuehtojen suhteen: löytyy niin matteja kuin patteja, niin ”suoria” mattitehtäviä kuin itsemattejakin. **2643** on refleksieli pakkomatti: normaaliin itsemattiin liittyy se lisäehto, että molempien on voidessaan tehtävä yhden siirron matti. **2642**:n ja **2643**:n heinäsiirkat ovat neutraaleja: yhtä aikaa mustia ja valkoisia. Tehtävän **2641** b-muodossa on imitaattori, jonka – kuten kirkehdonkin – määritelmä löytyy varhemmista numeroista. Pinsiirtoinen (max.) esitellään 4-n-palstalla.

All the problems published in this column take part in respective yearly informal tournaments of ST. Problem 2621 has check in the diagram position. In 2628, h#4½, white begins. 2629 is helpstalemate. The creature in 2630 is gnu, a 1,2- & 1,3-leaper. 2631 shows orphans, which move as those opposing pieces that are observing them. The last nine problems lead us to the fascinating land of grasshoppers. Note the stipulations: some are direct mates or stalemates, some are selfmates or selfstalemates. The last one is a reflexmate. Some are Circe, some are not; all are maximummers. 2641 b has

imitator on e7. 2643 b: all pieces 2 squares up.

Ratkaisut:

2617. Dikusarov Houkutuksia: 1.Da7/Db4/Kf6? Ke7/dxc6/Kf8! 1.Dc7! (2.De5#) T~/d6,dxc6/Ke7 2.Dxd7/Df7/De5#

2618. Buñka 1.f1R Lh4 2.Rh2 Rf4# ja 1.f1L Lf4 2.Lg2 Rg1#

2619. Buñka 1.Tc4 Kc1 2.Kc3 Re2# ja 1.Tb5 Ld3 2.Td5 Rf3# Tämä ja edellinen: ihannematteja; edeltäjää ei ole löytenyt.

2620. Muralidharan 1.Re6+ Ke8 2.Kd6 Lh2# ja 1.Re4 Lh2+ 2.Kd5 Td6#

2621. Muralidharan 1.Ld4 Lg6 2.De3 Re5# ja 1.Dd4 Lf7 2.Lc3 Rc5# Tässä ja edellisessä: kiinnitysmatteja.

2622. Jonsson 1.Kd6 Tc7 2.Tg5+ fxg5# ja 1.Ke6 Lh2 2.Rd5 f5#

2623. Rosolak 1.Lc5+ Td6 2.Tc3 Rd2#; 1.Lc3 Rd4 2.Tc5 Lb3# ja 1.Txb3 Lxe4 2.Kc3 Tc2# Valkean siirtyvät nappulat vaihtuvat: ab, bc, ca. Yövärtija Lc2 1. ratkaisussa.

2624. Dikusarov a) 1.Kxb4 000 2.Ka3 Td5 3.Ka2 Txa5#; b) 1.Kxb4 Tb1 2.Ka3 Kc1 3.Db4 Ta1# A-linjan ihannematit alhaalta ja ylhäältä; 2 x Kxb4 on pieni miinus.

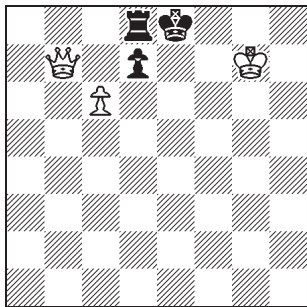
2625. Dikusarov a) 1.Kxe4 Rc5+ 2.Kd4 Td2+ 3.Kc3 Re4#; b) 1.b2 Kc4 2.b1L Tf2 3.Lxe4 Rg4# Toistoihannematit.

2626. Krampis 1.Lc7 Ke2 2.Lb8 Rc7 3.f1T! Le3# ja 1.Kb8 Ke2 2.La7 Rb6 3.f1R Lf4# Toistomallimatit korotustemposiirroin.

2627. Jones 1.Ld1 Lxe4 2.La4 Lc6 3.Lb5 cxb5# ja 1.Lg4 Lc2 2.Lc8 La4 3.Lb7 Lb5# Lähetikkiertoja.

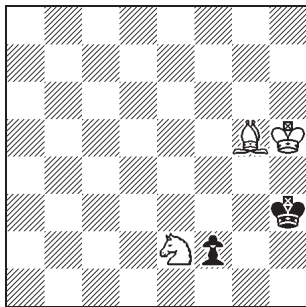
2628. Vitale a) 1.-Rc5 2.Kf7 Rb3 3.Ke6 Kd3 4.Kd5 Kc2 5.Kc4 Re3#; b) 1.-Kd3 2.Kf7 Kc2 3.Ke6 Rhg7+ 4.Kd5 Re6 5.Kc4 Re3#; c) 1.-Rc5 2.Kf7 Rb3 3.Ke6 Kd3 4.Kd5 Kc2 5.Kc4 Rb6# Mattikuvavariantteja; olisi tietysti hyvä, jos ratkaisut poikkeaisivat enemmän toisistaan.

2617. Andrei Dikusarov
Novosibirsk – RUS

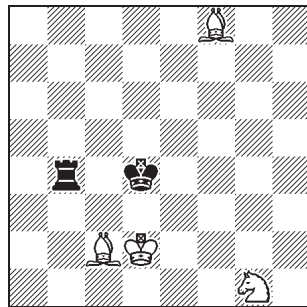
2# hhh 3 + 3

2618. Vladislav Buňka
Kutná Hora – CZE

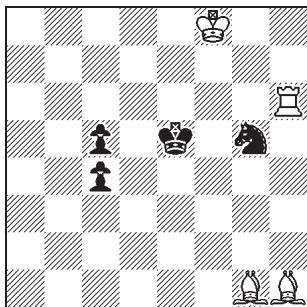
a#2 2.1.1.1 3 + 2

2619. Vladislav Buňka
Kutná Hora – CZE

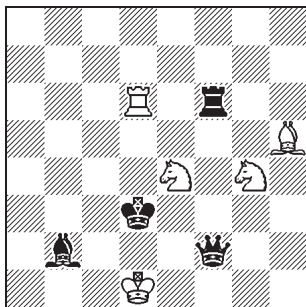
a#2 2.1.1.1 4 + 2

2620. K. Muralidharan
Chennai – IND

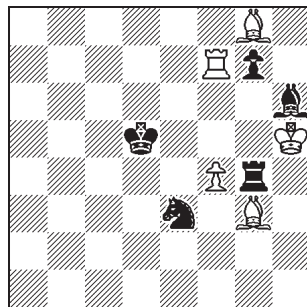
a#2 2.1.1.1 4 + 4

2621. K. Muralidharan
Chennai – IND

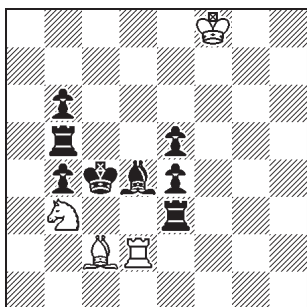
a#2 2.1.1.1 5 + 4

2622. Christer Jonsson
Skärholmen – SWE

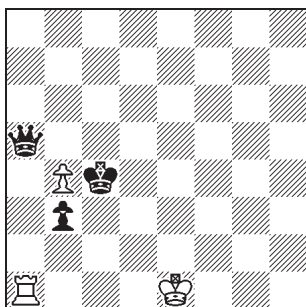
a#2 2.1.1.1 5 + 5

2623. Wladislaw Rosolak
Łódź – POL

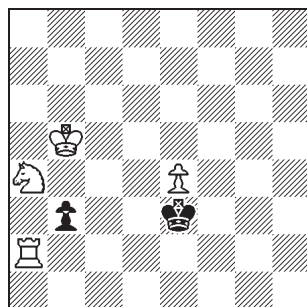
a#2 3.1.1.1 4 + 8

2624. Andrei Dikusarov
Novosibirsk – RUS

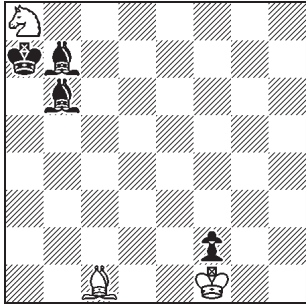
a#3 b) vKe1→d1 3 + 3

2625. Andrei Dikusarov
Novosibirsk – RUS

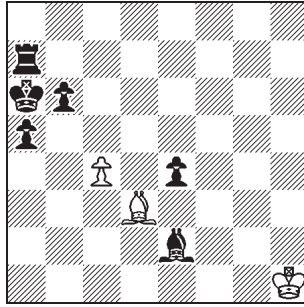
a#3 b) vRa4→h2 4 + 2

2626. Illo Krampis
Liepaja – LVA

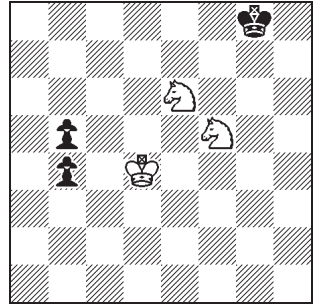
a#3 2.1... 3 + 4

2627. Christopher Jones
Henbury – GBR

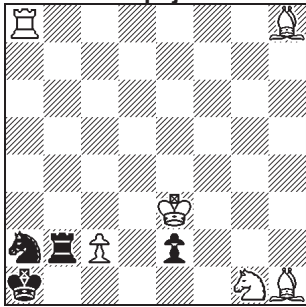
a#3 2.1... 3 + 6

2628. Luigi Vitale (+)
S. Maria Capua Vetere –
ITA

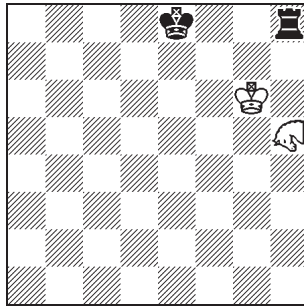
a#5 0.1... 3 + 5
b) vRe6→h5
c) vRf5→c8

2629. Jorma Pitkänen &
Aleksandr Tshistjakov
Lahti/Liepaja – LVA

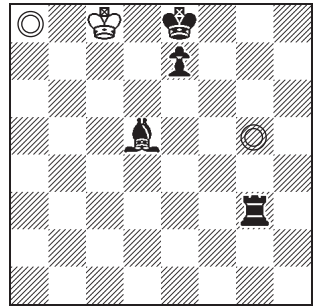
a#2 2.1.1.1 6 + 4

2630. Erich Bartel
Augsburg – DEU

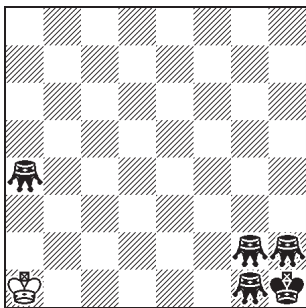
a#2* v. gnu h5 2 + 2

2631. Marko Ylijoki
Tampere

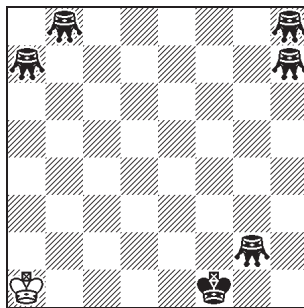
a#2 2.1.1.1 3 + 4
valkeat orvot a8 ja g5

2632. Teppo Mänttä
Pori

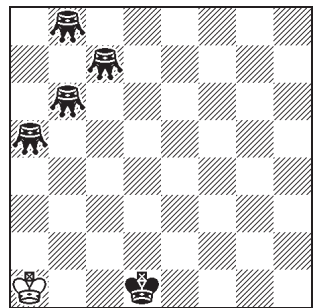
i#9 max., kirke 1 + 5

2633. Teppo Mänttä
Pori

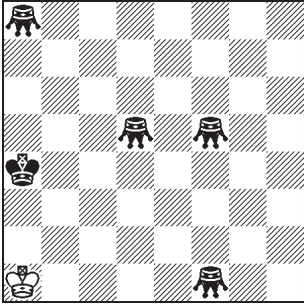
i#10 max., kirke 1 + 6

2634. Teppo Mänttä
Pori

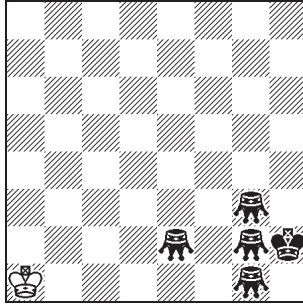
i#11 max., kirke 1 + 5

2635. Teppo Mänttä
Pori

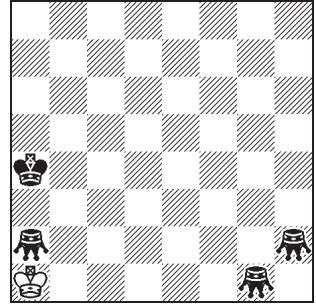
i#12 max., kirke 1 + 5

2636. Teppo Mänttä
Pori

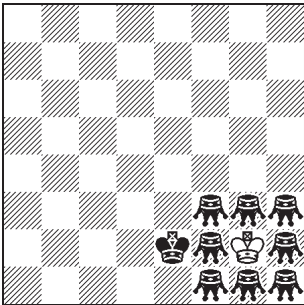
i#10 max., kirke 1 + 5
3 ratkaisua

2637. Teppo Mänttä
Pori

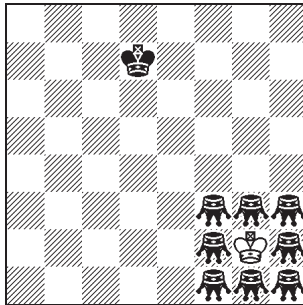
i=10 max., kirke 1 + 4
2 ratkaisua

2638. Teppo Mänttä
Pori

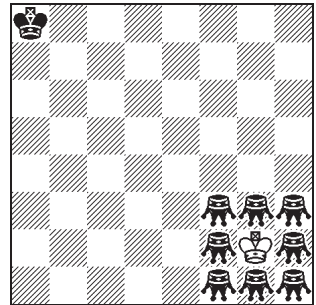
i#9 max. 1 + 9

2639. Teppo Mänttä
Pori

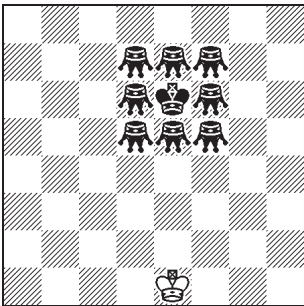
i#8 max., kirke 1 + 9

2640. Teppo Mänttä
Pori

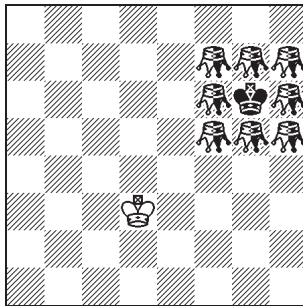
13= max., kirke 1 + 9
2 ratkaisua

2641. Teppo Mänttä
Pori

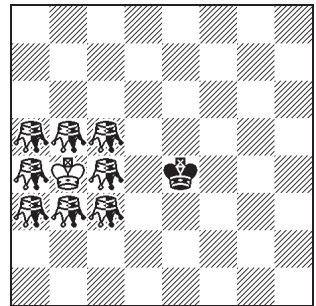
i#11 max. 1+9/1+8+1
b) imitaattori e7

2642. Teppo Mänttä
Pori

6# max., kirke 1+1+8
neutraaleja heinäsiirkkoja

2643. Teppo Mänttä
Pori

r#5 max., kirke 1+1+8
neutraaleja heinäsiirkkoja
b) kaikki 2 ruutua ylös

2629. Pitkänen & Tshistjakov 1.e1L Rf3 2.Ld2+ Rxd2= ja 1.e1R Le4 2.Rxc2+ Lxc2= Korotuslähetin lyö R, korotusratsun L; yhtenäisyyttä lisää mustan 2. siirron shakki. Rg1 ja Lh1 jäävät vuorotellen yövärtijaksi. Ruudun a2 tukintaan ei riitä pelkkä ms.

2630. Bartel 1.-Gf4 2.00 Ge7# ja 1.Kf8 Ge4 2.Kg8 Gd7# POK!

2631. Ylijoki 1.Tg1 Og8+ 2.Lg2 Oc6# (3.L~??) ja 1.Lh1 Oc6+ 2.Tg2 Og8# (3.T~??) Hieno esimerkki orpojen ominaisuuksista!

2632. Mänttä 1.Ka2 Ha1 2.Ka3 Ha4 3.Kxa4 (Ha1) Ha5 4.Kxa5 (Ha1) Ha6 5.Kxa6 (Ha1) Ha7 6.Kb6 Hc5+ 7.Kc7 Hb8 8.Kxb8 (Hb1) Hb6 9.Ka8 Hb7# Kuninkaan pystymarssi a1→a8. Neljä kirkelyöntiä, joista kolme peräkkäin a-linjalla. (TM)

2633. Mänttä 1.Kb2 Ha1 2.Ka2 Hg1 3.Ka3 Ha2 4.Kb4 Hh2 5.Kc5 Hb6 6.Kd6 Hc7+ 7.Kxc7 (Hc1) Hc8 8.Kxc8 (Hc1) Hg1 9.Kxb8 (Hb1) Ha7 10.Ka8 Hb7#

Kuninkaan pystymarssi a1→a8. (TM)

2634. Mänttä 1.Ka2 Ha1 2.Ka3 He1 3.Kb4 Hea5 4.Kc4 Hc3 5.Kxc3 (Hc1) Hd2 6.Kb4 Ha5 7.Kxa5 (Ha1) Ha6 8.Kxa6 (Ha1) Ha7 9.Kb7 Hc5 10.Kxb8 (Hb1) Hb7+ 11.Ka8 Hc6# Kuninkaan pystymarssi a1→a8. (TM)

2635. Mänttä 1.Kb2 He4 2.Kc3 Hf6 3.Kd4 Hc3 4.Kxd5 (Hd1) Hd6 5.Ke6 He7 6.Kf6 Hg7 7.Kxg7 (Hg1) Hg8 8.Kf6! Hg6 9.Kxe7 (He1) He8 10.Kf8 Hh5 11.Kxg8 (Hg1) Hg7+ 12.Kh8 He5# K:n vinomarssin (a1→h8) perustoteutus. Muutaman johdantosiirron jälkeen tapahtuu mielenkiintoisia asioita.... (TM)

2636. Mänttä 1.Kb2 Ha2 2.Kc3 Hb3 3.Kd4 Hc5 4.Kd5 Hc6 5.Ke5 Hf5 6.Kf6 Hg6 7.Ke6 Hf7 8.Kxf7 (Hf1) Hg8 9.Kxg8 (Hg1) Hg7+ 10.Kh8 Hf6#; 1.Ka2 Hd2 2.Kb3 Ha3 3.Kb4 Ha5 4.Kb5 Ha6 5.Kc5 Hb6 6.Kd5 He5 7.Kd6 He7 8.Kc7 Hb8 9.Kb7 Ha7 10.Kxb8 (Hb1) Hb7# ja 1.Kb1 Ha1 2.Kb2 Ha2 3.Kb3 Ha3 4.Kc4 Hd5 5.Kxd5 (Hd1) Hc6 6.Ke4 Hf3 7.Ke5 Hf6 8.Kxf6 (Hf1) Hg3 9.Kg5 Hg4+ 10.Kh4 Hf4# Ensimmäisessä ratkaisussa vinomarssi Ka1→h8. Kaikissa mattiasemissa on kirkeä. (TM)

2637. Mänttä 1.Kxa2 (Ha1) Hh1 2.Kb2 Ha2 3.Kc3 Ha5 4.Kd4 Hc5 5.Kxc5 (Hc1) Hb1 6.Kc6 Hc7 7.Kb7 Hb8 8.Kxb8 (Hb1) Hd8 9.Ka7 Hb6 10.Ka8 Hb7= ja 1.Kb2 Ha5 2.Kc3 Hd2 3.Kxd2 (Hd1) Hc2 4.Ke3 Hd4 5.Ke4 Hf5 6.Ke5 Hdd5 7.Kf6 Hg7 8.Kf7 Hg8 9.Kxg7 (Hg1) Hg6+ 10.Kh8 Hg7= Kuninkaan pysty-

ja vinomarssit (a1→a8, a1→h8) taloudellisesti esitettynä. Kirkepatit. (TM)

2638. Mänttä 1.Kxg3 He4 2.Kg4 Hg5 3.Kf5 Hh3-e6 4.Kf6 Hf7 5.Kf5 Hf6+ 6.Kf4 He5 7.Kg4 He6-h3 8.Kf4 Hf5+ 9.Kxe4 Hh3-e6# Ns. keilashakki. Tässä on alkuperäisen määritelmän mukaiset sotilaat (= "keilat") korvattu heinäsirkoilla. (TM)

2639. Mänttä 1.Kxg1 Hc8 2.Kg2 He1 3.Kxf2 He2 4.Kxe2 Hh4 5.Kd3 Hc4 6.Kc2 Hb4 7.Kb2 Hc3 8.Ka3 Hb3# Ratkaisun kuluessa ei tapahdu yhtään kirkesyntymää. Mattiasemasta sentään löytyy kirke-efekti. (TM)

2640. Mänttä 1.Kxg3 He4 2.Kg4 Hg5 3.Kxg5 (Hg1) Hg6 4.Kf5 He6 5.Kxe4 (He1) Hd3 6.Kxd3 (Hd1) He7 7.Kc4 Hb5 8.Kb4 Ha3 9.Kxb5 (Hb1) Hg3 10.Kb6 Ha7 11.Kc7 Hb8 12.Kd7 Hd8 13.Kc8= ja 1.Kxh2 He4 2.Kxg3 Hg4 3.Kxg4 (Hg1) Hg5 4.Kf5 He6 5.Kg6 Hh7 6.Kf7 Hf8 7.Kxf8 Hf3 8.Kf7 Hf8 9.Kxe6 (He1) Hf1 10.Kd6 Hg3 11.Kc7 Hb8 12.Kb6 Ha7 13.Kc6= Kiitollinen laadintakohde: kaikki heinäsirokot on patitettava (tai lyötävä pois laudalta), joten ei ole pelkoa yövärtijoista. Kaksi yksimääreistä ratkaisua tällä vaatimuksella on Caissan onnenpotku laatijan persauksille. (TM)

2641. Mänttä a) 1.Kd2 Hd1 2.Kd3 Hc2 3.Kc3 Hb2 4.Kxb2 Ha1 5.Kc3 Hd4 6.Kc4 Hd5 7.Kb5 Ha4 8.Kc6 Hc7 9.Kb6 Ha7 10.Kxa7 Ha8 11.Kxa8 Hb7#; b) 1.Kd2 (Id8) Hd4 (Id6) 2.Kc2 (Ic6) Hg7 (Ie8) 3.Kb2 (Id8) Hd3 (Id6) 4.Ka2 (Ic6) Hh8 (Ie8) 5.Kb2 (If8) Hd2 (If6) 6.Kc2 (Ig6) Hc7 (Id6) 7.Kb1 (Ic5) Hh7 (Ig5) 8.Kb2 (Ig6) Ha2 (Id6) 9.Kb3 (Id7) Hf7 (Ib7) 10.Kc2 (Ic6) Hd2 (If6) 11.Kd1 (Ig5) Hf8 (Ig8)# A-muoto on heinäsirokkeilashakin puhdas perustoteutus (jonka loppuosassa lainaan omaa "patenttiskeemaani" tehtävästä n:o 2575). B-muoto lienee silkkä kuriositeetti!? (TM)

2642. Mänttä 1.Ke2 nHd1 2.Kd3 nHc2 3.nHe4 nHxh7 (nHh8) 4.nHg7-e7 nHe5 5.nHe5-g7 nHd4 6.nHd4xg7 (nHg1)# Jokainen H on tarpeellinen #-asemassa. Löytö. (TM)

2643. TM a) 1.Kxb3 (nHb1) nHf5 2.nHa3xc3 (nHc1) nHd2 3.nHf4 nHxf4 (nHf8) 4.Ka4 nHb4 5.nHe3 Kxe3 (nHe8)#; b) 1.nHc5xc7 (nHc1) nHxc7 (nHc8) 2.Kxb5 (nHb1) nHb6+ 3.nHd5 nHf5 4.Kxb6 (nHb1) nHg6 5.nHf5-d7 Kxd5 (nHd8)# Ei ihan tyydyttävä, koska a-muodon mattiasemassa nHf5 jää vaille funktiota. B-muodon matti on kunnossa. (TM)

Nelinurkkaprojekti IX

The Four Corner Project IX

Nelinurkkatehtäviä on taas kertynyt mukavasti. Nyt ”puhtaita” nelinurkkatehtäviä ei ole lainkaan, 4-n-ekstroja sen sijaan on 21.

Seuraava 4-n-palsta, jos sellainen tulee, olisi jo kymmenes. Juhlinnan aihe. Projektia aloittaessani kesällä 2000 minun oli vaikea uskoa, että alue olisi näin hedelmällinen. Juhlaa olisi mukava viettää runsasta 4-n-sataa ihastellen...

Lähettäkää nelinurkka(ekstra)tehtävänne osoitteeseen: **Henry Tanner, Laivalahdenkaari 9 B 37, 00810 Helsinki** tai sähköpostilla: **henry.tanner@mbnet.fi**.

Satuerikoisuudet on selitetty alla, mutta huomatkkaa erityisesti **pattivaatimukset** = n (apupatti), s=n (sarjasiirotoinen patti, jossa siis vain valkea siirtää, tehtävät 14 ja 17) ja sa=n (sarjasiirotoinen apupatti). Huomatkaa myös, että tehtävässä 13 valkean tulee tehdä geometrisesti lyhimmät, mustan pisimmät siirrot – viime 4-n-palstalta tuttu yhdistelmä.

Foreign readers

See p. 210 for explanations of stipulations, fairy conditions etc.

Satuehdot, -nappulat ym.

aiturihyppääjä – aituri eli linjaratsu tekee yhden tai useampia ratsun siirtoja suoralla linjalla; aiturihyppääjä siirtyy aiturin linjoilla pukkinappulan takaiseen ruutuun; jos tehtävän 19 kuvioasemassa olisi nappula ruudussa e6, Ah a8:ssa voisi siirtyä sen yli ruutuun g5

biisoni = kamelin ja seepran yhdistelmänappula eli 1,3- & 2,3-juoksija; tehtävän 20 alkuasemassa biisoni h1 voisi siis siirtyä ruutuihin e2, e3, f4 ja g4

fers (arabialaisen shakin kuningatar) on 1,1-juoksija; se voi siis liikkua lähetin linjoilla vain yhden ruudun kerrallaan

gnu = ratsun (1,2-juoksija) ja kamelin (1,3-juoksija) yhdistelmänappula

gnukiitjä voi tehdä useampia gnun siirtoja samaan suuntaan, h1:stä siis ratsukiihtäjänä (= aiturina) esim. ruutuihin g3, f5, e7, kamelikiitäjänä esim. g4:ään tai f7:ään

heinäsirkka liikkuu (ja lyö) D:n linjoilla olevan nappulan takaiseen ruutuun

hirvi = kuin heinäsirkka, mutta se tekee pukkinappulan kohdalla 45 asteen kulman vasemmalle, oikealle, ylös tai alas; jos tehtävän 18 kuvioasemassa olisi nappula ruudussa g7, hirvi voisi siirtyä g8:aan tai lyödä h7:ään

kaksoislyhinsiirtoinen eli 2-min. = lyhinsiirtoisvaatimus (ks. minimummeri) koskee sekä mustaa että valkeaa

kenguru = kuin heinäsirkka, mutta se tarvitsee siirtyäkseen kaksi pukkinappulaa samalla linjalla; pukkinappulat voivat olla peräkkäin tai niiden välissä voi olla yksi tai useampi ruutu

lähetthiippääjä = kuin heinäsirkka, mutta se liikkuu vain lähetin linjoilla

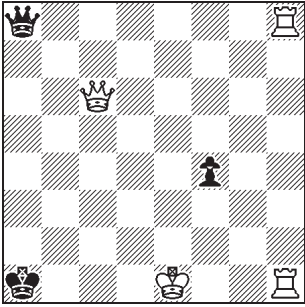
madrasi = samanlaatuiset, eriväriset nappulat lamauttavat toisensa, jos niillä on ”näköyhteys”; lamautettu nappula ei voi siirtyä, lyödä eikä shakata niin kauan kuin lamautus on voimassa, mutta se säilyttää kykynsä lamauttaa; tehtävässä 16 madrasia käytetään vain sivuratkaisujen ja duaalien poistamiseen

maksimummeri (max.) eli pisinsiirtoinen: mustan täytyy tehdä pisin laillinen siirtonsa mitattuna lähtöruudun keskipisteestä tulo-ruudun keskipisteeseen; mustan shakit ovat normaaleja, eli myös pisintä siirtoa lyhyemmät siirrot shakkaavat

minimummeri (min.) eli lyhinsiirtoinen: sen, jota tämä lisäehto koskee, on tehtävä geometrisesti lyhimmät lailliset siirrot

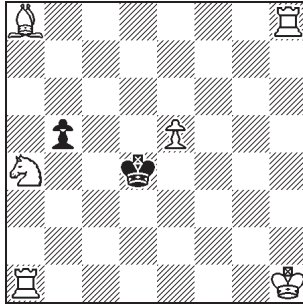
sarjasiiroiset = siirtovuorossa oleva tekee vaatimuksen osoittaman määrän siirtoja perättäin; ns. suorassa s-matissa tai s-patissa (s#n, s=n) vain valkea siirtää; s-apumatissa/-patissa (sa#/sa=) mustan siirtosarjan jälkeen valkea tekee ainoalla siirrollaan matin/patin; vain siirtosarjan viimeinen siirto saa olla shakki

1. Frank Müller
Samerberg – DEU

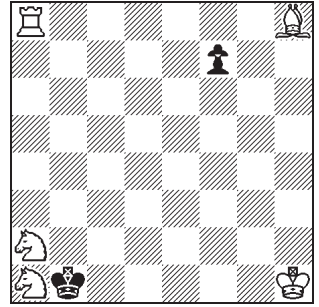
i#13 4 + 3

2. Jorma Pitkänen

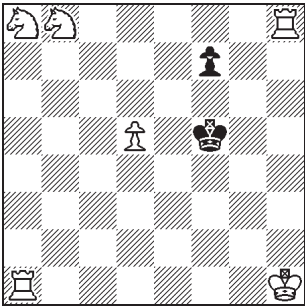
sa#10 6 + 2

3. Henry Tanner

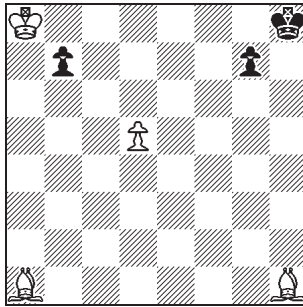
sa#12 5 + 2

4. Jorma Pitkänen

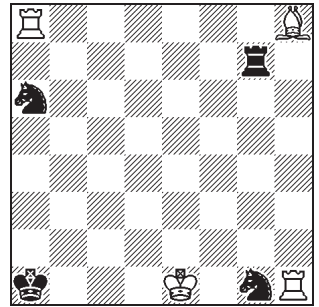
sa#13 6 + 2

5. Henry Tanner

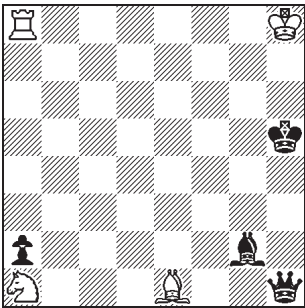
sa#15 4 + 3

6. Jorma Pitkänen

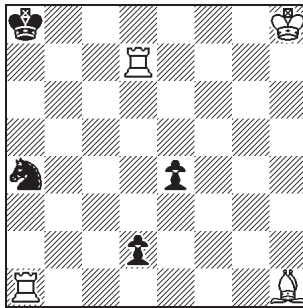
sa=8 4 + 4

7. Henry Tanner

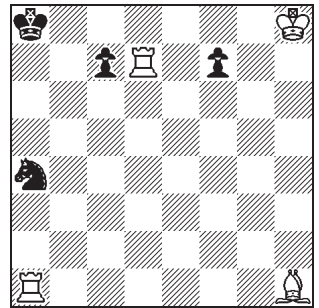
sa=11 4 + 4

8. Henry Tanner &
Jorma Pitkänen

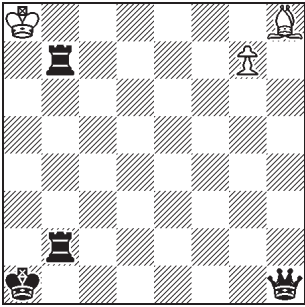
sa=11 2 ratkaisua 4 + 4

9. Henry Tanner &
Jorma Pitkänen

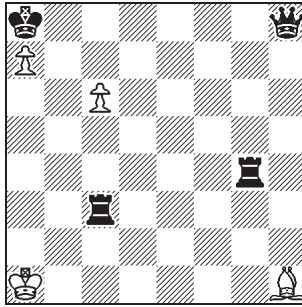
sa=18 4 + 4

10. Henry Tanner

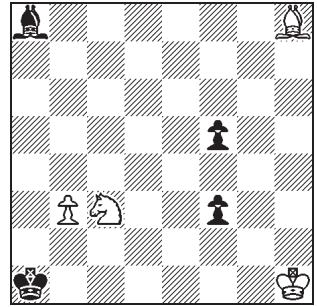
a#5 2-min. 3 + 4

11. Jorma Pitkänen

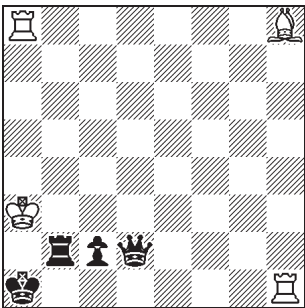
a#5 2-min. 4 + 4

12. Jorma Pitkänen

a#10 2-min. 4 + 4

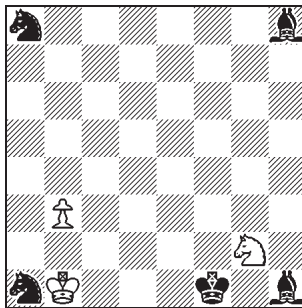
13. Jorma Pitkänen

a=5 v. min., m. max. 4 + 4

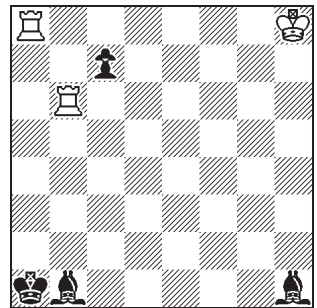
- b) mLd2
- c) mDd2↔msc2
- d) -msc2

14. Jorma Pitkänen

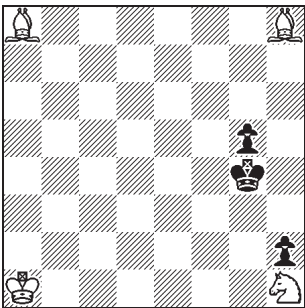
s=33 v. min. 3 + 5

15. Jorma Pitkänen

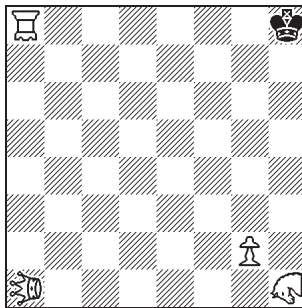
sa#16 m. min. 3 + 4

16. Henry Tanner

sa#13 madrasi 4 + 3

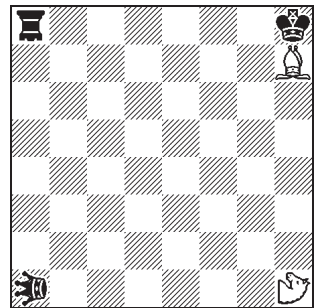
17. Bernd Gräfrath
Mülheim/Ruhr – DEU

s=11 4 + 1

- v. kenguru a1
- v. tornihyppääjä a8
- v. seepra h1

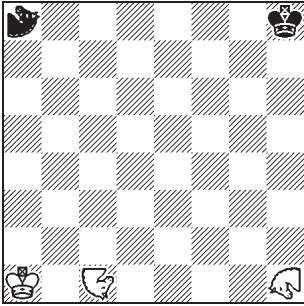
18. Bernd Gräfrath
Mülheim/Ruhr – DEU

sa=8 2 + 3

- v. gnukiitaja h1
- m. hirvi a1
- m. tornihyppääjä a8

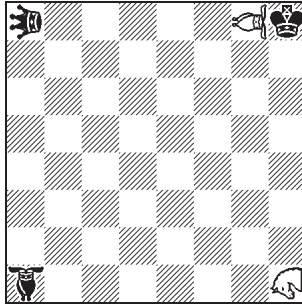
19. Bernd Gräfrath
Mülheim/Ruhr – DEU

sa=9 3 + 2

v. visentti c1
v. seepra h1
m. aiturihyppääjä a8

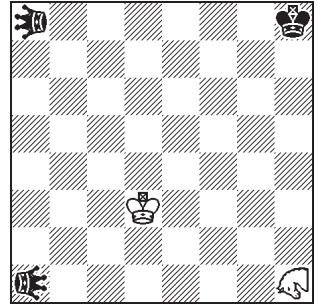
20. Bernd Gräfrath
Mülheim/Ruhr – DEU

sa=10 2 + 3

v. fers g8, v. biisoni h1
m. lähettihippääjä a1
m. kenguru a8

21. Bernd Gräfrath
Mülheim/Ruhr – DEU

sa=15 2 + 3

v. gnu h1
m. vikuri a1
m. kenguru a8

seepra = 2,3-juoksija; tehtävän 17 kuvioasemassa Sh1 voi siirtyä ruutuihin e3 tai f4

tornihyppääjä = kuin heinäsiirkka, mutta se liikkuu vain tornin linjoilla

vikuri = liikkuu kuningattaren linjoilla mutta pysähtyy linjalla olevan nappulan edessä olevaan ruutuun; tehtävän 21 alkuasemassa vikuri a1 voisi siis siirtyä ruutuihin a7, g1 ja g7; vikuri ei voi lyödä; Simo Ylikarjalan *Satushakin sanakirjassa* englannin jibber on käännetty korskujaksi, mutta koska korskunta lähinnä viittaa hevosien ääntelyyn, ehdotan tilalle vikuria, joka enemmänkin viittaa ratsun käyttöön esteen edessä (jibber, jota erityisesti käytetään aroista hevosista, on siinä mielessä huono valinta tämän satunappulan nimeksi, että kyseessä ei ole ratsun johdannainen vaan eräänlainen anti-heinäsiirkka...)

visentti = ratsun ja kirahvin yhdistelmä-nappula eli 1,2- ja 1,4-juoksija; tehtävän 19 alkuasemassa visentti c1 voisi siis siirtyä ruutuihin b3, b5, d3, d5, e2 ja g2

Ratkaisut:

1. **FM** 1. 0-0+ Ka,b2 2. Th2+ Ka3 3. Dc5+ Kb3 4. Tb1+ Ka4 5. Ta1+ Kb3 6. Db5+ Kc3 7. Tc1+ Kd4 8. Dc5+ Ke4 9. Te1+ Kd3 10. Td1+ Ke4 11. Te2+ Kf3 12. Dh5+ Kg3 13. Tg2+ Dxc2#; 2.-Kb3 3. Tb1+ Ka3 4. Dc5+ Ka4 5. Ta1+ jne.

2. **JP** 1.-4.b1R 6.Rxa4 9.Kc7 10.Rb6 Ta7#

3. **HT** 1.f6 2.Kxa1 3.Kb1 8.f1L 10.Lxa2 12.Lc2 Ta1#

4. **JP** 1.-2.Ke7 7.f1L 9.Le8 12.Kb7 13.Lc6 dxc6#

5. **HT** 1.-5.b1L 7.Lg8 8.Kh7 13.g1L 15.Lh6 Le4# Kaksois-excelsior. Voiko näin klassisen näköinen asema olla ilman edeltäjää?

6. **JP** 1.-2.Rc3 3.Ta7 5.Ra2 7.Tb2 8.Rb1 00=

7. **HT** 1.-2.La4 3. Dc6 7.Kd1 10.Ka3 11.Dc3+ Lxc3=

8. **HT & JP** 1.d1T 3.Tb7 6.e1L 8.La7 11.Rb8 Td8= ja 1.d1R 4.Ra7 6.Rb7 9.e1L 11.Lb8 Td8= Mustat nappulat vaihtavat paikkoja ruutujen a7, b7 ja b8 tukkijoina: jos se4 = a, sd2 = b ja Ra4 = c, niin abc -> bca.

9. **HT & JP** 1.c6 6.f1T 8.Tb7 13.c1L 15. La7 18.Rb8 Td8= Kaksois-excelsior. Tehtävät 8 ja 9 ovat versioita kuutostehtävästä.

10. **HT** 1.Dg1 g8T 2.T7b6 Tg7 3.Tb1 Ka7 4.Tb7+ Ka8 5.Ta7+ Txa7# Paluita. (Ei 1.T7b6+? Ka7 2. Dg1 g8T 3.Tb1??)

11. **JP** 1.Tgg3 c7+ 2.Tg2 c8R 3.Dh7 Lxg2 4.Tf3 Ka2 5.Dh8 Lxf3# Tämä tehtävä toimi inspiroijana edelliselle. Kaksoislyhinsiirtoiset ovat mielenkiintoinen ja toistaiseksi melko vähän tutkittu alue.

12. **JP** 1.f4 Kg1 2.f2+ Kf1 3.f3 b4 4.Kb2 b5 6.Kb4 b7 7.Kc4 b8D 8.Kc5 Db7 9.Kc4 Db6 10.Lb7 Db5#

13. **JP** a) 1.De1 Ka4 2.Db1Ta2 3.Dh1 Txb1+ 4.Ka2 Th2 5.Tb8 Txb8=; b) 1.Le1 Ka4 2.Kb1 Th2 3.Tb8 Txb8+ 4.Lb4 Kxb4 5.Ka2 Ka4=; c) 1.Dd1 Th2 2.Dh5 Ka4 3.Da5+ Kxa5 4.Ka2 Ka4 5.Tb8 Txb8=; d) 1.Dc1 Tg1 2.Dxg1 Ka4 3.Da7+ Txa7 4.Ka2 Ta8 5.Tb8 Txb8=

14. **JP** 1.-5.b8T 11.Tb2 12.Kxa1 19.Kxa8 26.Kxh8 33.Kxh1=; vK siirtyy neljään nurkka-ruutuun.

15. **JP** 1.La2 7.c1R 13.Lb7 14.La6 15.Lb1 16.Ka2 Txa6# Lukija voi pohtia, miksei mLh1 tule ruutuun a4 tai miksei sillä ole dualistista reittiä a6:een.

16. **HT** 1.Kh3 5.g1R 6.Rf3 8.Kxh1 9.Kg1 10.h1L 12.Lf1 13.Rh2 Ld4#

17. **BG** 1.Sf4 2.Sd7 3.Sg5 4. Se8 5.Thf8 6.Sc5 7. Sf7 8.Thf6 9.Sd4 10.Sb7 11.Se5=

18. **BG** 1.Kg7 2.Hxh7 3.Hf8 4.Thg8 5.Hg6 6.Hh8 7.Thg6 8.Kh7 Gkf5=

19. **BG** 1.-4.Kd4 5.Kc4 6.Ahd2 7.Kc3 8.Kc2 9.Kxc1 Sf4=

20. **BG** 1.Kg7 2.Lhh8 3.Lhf6 4.Kf8 5.Ke7 6.Lhd8 7.Kf8 8.Kexg8 9.Kg7 10.Kh8 Bf4=

21. **BG** 1.-3. Ke5 4.Vd4 5.Kf4 6.Ve4 7.Kf3 8.Keg2 9.Kf4 10.Kg5 11.Kh4 12.Vg4 13.Kh3 14.Kh2 15.Kg1 Gxg4=

* * * * *

Notes for foreign readers

As in our last number, **Bernd Gräfrath** and **Frank Müller** have sent some interesting 4-corner problems. Thank you very much! Other foreign composers are welcome, too!

This is the ninth 4-corner column, so the next would be the tenth. That is a good reason for all of you, who have not yet composed your first 4-corner problem, to start composing!

Please send your contributions for the project to Henry Tanner, whose address is in the beginning of this article. Note that for "four-corner extras" the maximum amount of men is eight.

Some notes about the problems above. Nos. 5 and 9 have double excelsiors. In No. 8 the black pieces change places as blocks of a7, b7, and b8; if pawn e4 is A, pawn d2 is B, and Sa4 is C, then the blocks are shifted in two solutions: ABC -> BCA. No. 14 has the white king journeying through all the four corners.

Pieces:

KDTLRs = **KDTLsB** (in FIDE notation)

Abbreviations & some terms

a# = helpmate

i# = selfmate

s = series-mover (not selfmate!)

s= = series-stalemate

sa= = series-helpstalemate

max. = maximummer

min. = minimummer

- 2-min. = double-minimummer

m. = black

v. = white

2 ratkaisua = 2 solutions

aiturihyppääjä = nightriderhopper

biisoni = bison

gnukiittäjä = gnurider

heinäsirkka = grasshopper

hirvi = moose

kenguru = kangaroo

lähettihyppääjä = bishophopper

seepra = zebra

tornihyppääjä = rookhopper

vikuri = jibber

visentti = aurochs

NB. Jibber and aurochs may be foreign to some readers. The jibber moves on D-lines but stops before any man; thus it cannot capture; in the diagram of No. 21 the jibber a1 could move onto the squares a7, g1, and g7. The aurochs is a combination of knight and giraffe, i.e. a 1,2- & 1,4-leaper; in the diagram of No. 19 the aurochs on c1 could move onto the squares b3, b5, d3, d5, e2, and g2.

Suomen Tehtävieniekkojen Joulukilpailu

Kilpailu muodostuu *kuudesta* kysymyksestä sekä niiden oikeista vastauksista rakentuvasta shakkitehtävästä.

Jokaisen vastausvaihtoehdon kohdalla oleva nappulasymboli ja koordinaatti ilmoittavat, mikä nappula ja mihin ruutuun on sijoitettava tällä vastauksella.

Kilpailijoiden tehtävänä on vastata oikein kaikkiin kysymyksiin ja ratkaista oikeista vastauksista syntyvä kuusinappulainen **kolmen siirron apumatti!**

Vastaukset 30.1.2004 mennessä Marko Ylijoelle, osoite Mustanlahdenkatu 21 B 22, 33210 Tampere, tai sähköpostilla alfil@aktivist.fi

1) *Monenneltako vuosisadalta ovat peräisin ensimmäiset tunnetut shakkitehtävät?*

- a) yhdeksänneltä ♔ e4
- b) kahdenneltatoista ♔ d6
- c) kolmannelta ♔ d4

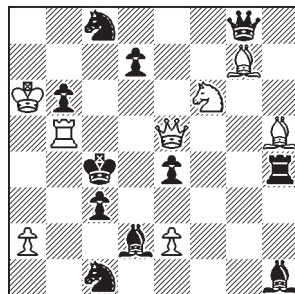
2) *Yhdysvaltalaisen tutkimuksen mukaan kilpailupeli rasittaa elimistöä saman verran kuin*

- a) fyysisesti raskas työ ♘ a3
- b) kuviokellunta ♘ g1
- c) nyrkkeily ♘ a5

3) *Kaikki tietävät, että shakin maailmanmestari Mihail Botvinnik syntyi Suomen alueella Kuokkalassa. Mutta oliko Suomi tuolloin*

- a) suurimmillaan ♖ b7
- b) pienimmillään ♖ f8
- c) ei kumpaakaan ♖ c5

4) *Ketä pidetään oheisen kahden siirron mattitehtävän esittämän teeman keksijänä?*

2# 8+11

- a) Novotnya ♘ d5
- b) Solaa ♘ f5
- c) Schneideria ♘ c4

5) *Ranskalaisella André Minostilla on lukuisia salanimiä. Mitä näistä hän ei kuitenkaan tiettävästi ole käyttänyt?*

- a) Jim Chessman ♔ g8
- b) Prof. Datofoch ♔ h8
- c) W. Spé ♔ h7

6) *Millä nimellä kutsutaan sellaista shakin muotoa, jossa valkea tekee ensimmäisen siirron, musta vastaa siihen tekemällä kaksi perättäistä siirtoa, jonka jälkeen valkea tekee kolme, musta neljä jne.?*

- a) progressiivinen shakki ♘ g6
- b) skotlantilainen shakki ♘ a7
- c) salamasota ♘ c1

Oikein vastanneiden kesken arvotaan palkintona yksi ST:n vuosikerta 2004, lisäksi kaksi tehtäväkirjaa. Tasatuloksissa arpa ratkaisee. Syyspäivien 2003 osanottajat eivät saa osallistua!

Summary

The cover problem is one of the first chess positions published in Finland. It was published in 1863 in a children's magazine called *Eos*. The position was used as an illustration of a game called chess, so no further details were given. If we assume that the position is a composed problem, we miss the name of the composer, source, stipulation and intended solution.

In his book *Ruutulaudan lumoissa* Eero Saarenheimo describes, among other topics, the history of chess problems in Finland. The position published in *Eos* is the oldest chess diagram published in Finland that Saarenheimo has been able to locate. He found out that the position might be a mate in five, with a dualistic solution starting with 1.Te8, though there are many other solutions as well.

Recently Henry Tanner came across the position and checked whether the problem may be a conditional problem, i.e. with a restrictive condition. And as Henry writes on pp. 172-173, the problem is a correct 5# with the condition that the black King is mated on d5. Furthermore, the mating position is most appealing, see position B in his article. It seems very probable that the intended stipulation has been found, but questions still remain: who is the composer and what is the source of this problem? We hope that our readers can help us to find answers to these questions.

The next annual meeting of our society takes place on Saturday, February 21, 2004. The Finnish Championship in solving of chess problems is held before the meeting. The competition starts at 13.00 and consists of two parts. The first part includes 2#, 3# and studies. The second part with helpmates, moremovers and selfmates starts after a short break. The competition is open for everyone, for more details please contact the editor in chief.

This issue includes the awards of two ST competitions. The long helpmates award of 2000-2001 is on pp. 176-180. On the following five pages there is the award of fairy problems, including retros, published in 2001.

The traditional ST autumn meeting was held near Tampere in October. The chess program consisted of solving, composing, a problem chess quiz and lectures, see p. 186.

The original columns offer a wide selection, something for every taste, we hope. Please keep in mind that original problems of good quality are always welcome, see p. 187-196 for the addresses of column editors.

Neal Turner continues his series of Paha Pähkinä, which consist of difficult and interesting problems. This time he pays tribute to the recently deceased Alexander Toger, who was known for fiendishly difficult helpmates. Turn to p. 196 and test your skills!

The Selected Helpmates by Marko Ylijoki is on pp. 198-200. This time Marko presents the subject of anticipations, ranging from almost complete ones to less grave examples.

Henry Tanner continues both the column Small Is Beautiful and the Four Corner Project, see pp. 201-205 and 206-210 respectively.

This issue and the year 2003 close with a Christmas competition, unfortunately for foreigners only in Finnish.

ST 1/2004 is due to appear in February. Merry Christmas and a Happy New Year 2004!

Seuraava lehti

ilmestynee helmikuussa. Kiitos kuluneesta vuodesta ja menestystä alkavalle!